

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra praktické teologie

Bakalářská práce
Smrt v médiích dnes a před dvaceti lety
(Lidové noviny, Mladá fronta DNES)

Arina Stavraki
Sociální a charitativní práce
prezenční forma studia
Mgr. Tomáš Veber, Th.D.
2012

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Teologickou fakultou) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

2012-03-31

.....
Arina Stavradi

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Tomáši Vebrovi, Th. D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce

2012-03-31

.....
Arina Stavraki

Obsah

Úvod	6
1 Historie	8
1.1 Lidové noviny.....	8
1.2 Mladá fronta DNES.....	9
1.3 Česká tisková kancelář (ČTK).....	9
2 Trest smrti v Československu v letech 1918-1990	11
3 Články z vybraných deníků	12
3.1 Články z Lidových novin roku 1990	12
3.1.1 Cena života.....	13
3.1.2 Interrupce ano či ne?	13
3.1.3 Nezapomínat	14
3.1.4 Oběti zemětřesení.....	14
3.1.5 Naše pomoc Iránu	15
3.1.6 Zemřel P. White	15
3.1.7 (Sebe) vražda v ruzyňské věznici.....	16
3.1.8 Nejsou pro trest smrti	16
3.1.9 Srážka dvou vlaků.....	17
3.1.10 Smrt desátníka.....	17
3.2 Články z Mladé fronty DNES roku 1990	18
3.2.1 Sebevražda vězně.....	18
3.2.2 Hrůzný nález	19
3.2.3 Prokurátor zatím mlčí.....	19
3.2.4 Mrtví pod Cínovcem	20
3.2.5 Má být obnoven trest smrti?.....	20
3.2.6 Výjimečně 23 let	21
3.2.7 Irán – zemětřesení: Zatím 22 obětí.....	22
3.2.8 Srážka vlaků.....	22
3.2.9 Smutná zpráva.....	23
3.2.10 Po vrahovi se stále pátrá.....	23
3.3 Články z Lidových novin roku 1991	24
3.3.1 Interrupce nebo život.....	24
3.3.2 Zahynuli dva lidé.....	25
3.3.3 Zemřel Gustáv Husák.....	26
3.3.4 Sebevražda vyšetřovatele	27
3.3.5 Jsem proti trestu smrti	27
3.4 Články z Mladé fronty DNES 1991	28
3.4.1 Vrah z Bulovky: 25 let	28
3.4.2 Smrt na dálnici	29
3.4.3 Interrupce?	30
3.4.4 Viník je jen jeden	31
3.4.5 Zemřel Gustáv Husák.....	31
3.5 Články z Lidových novin 2010	32
3.5.1 Při srážce vlaků na Slovensku zemřeli tři lidé	32
3.5.2 Při jediné srážce zemřeli	33
3.5.3 Eutanazie? Němci dají na přání pacienta	33
3.5.4 U benzínky měsíc ležela mrtvola cizince	34
3.5.5 Mladá žena skočila pod jedoucí metro. Nepřežila.....	34
3.6 Články z Mladé fronty DNES 2010	35
3.6.1 Za srážku slovenských vlaků mohou nefunkční brzdy.....	35
3.6.2 Každý má právo na smrt, rozhodl německý soud.....	36
3.6.3 Dvě nehody za hodinu=1 mrtvý.....	37
3.6.4 Hádky dvou žen v erotickém klubu skončila smrtí	38
3.6.5 Vyhazovač ubil zaměstnance Hradu	38
3.7 Články z Lidových novin 2011	39
3.7.1 Nehoda autobusu: 1 mrtvý, 9 zraněných.....	39

3.7.2 BMW smetlo felicii: šest mrtvých	40
3.7.3 Elitní policista spáchal sebevraždu.....	41
3.7.4 Při otřesech v Turecku zemřelo deset lidí	42
3.7.5 Smrt prezidenta Václava Havla	42
3. 8. Články z Mladé fronty DNES 2011.....	43
3.8.1 Tragická nehoda autobusu. Zabil cestující silný vítr?	43
3.8.2 BMW přeletělo svodidla a vletlo do škodovky. Zemřelo šest lidí	44
3.8.3 Detektiv protikorupční policie se zastřelil.....	45
3.8.4 Nové zemětřesení zabilo nejméně deset lidí	45
3.8.5 Bojovník dobojoval. V klidu, ve spánku.....	46
4 Zhodnocení	46
4.1 Rok 1990 a 1990 ve vybraných mediích	46
4.1.1 Autonehody.....	47
4.1.2 Interrupce	48
4.1.3 Sebevraždy	49
4.1.4 Trest smrti	50
4.1.5 Vraždy.....	51
4.1.6 Smrt významných osobnosti	52
4.2 Nedávné mediální události z let 2010 a 2011	52
4.2.1 Autonehody.....	53
4.2.2 Sebevraždy	54
4.3 Jak se psalo o smrti dnes a před dvaceti lety?.....	55
4.3.1 Autonehody.....	55
4.3.2 Interrupce versus eutanazie	56
4.3.3 Nálezy mrtvol.....	58
4.3.4 Sebevraždy	58
4.3.5 Vlakové nehody	59
4.3.6 Vraždy.....	59
4.3.7 Zemětřesení.....	61
4.3.8 Smrt významných osobností	62
Závěr.....	64
Seznám použitých zdrojů.....	65
Abstrakt	68
Abstract.....	69

Úvod

Dané téma jsem si zvolila z toho důvodu, že v moderní české společnosti a demokratické politice se stále více projevuje závislost jednotlivců na masmédiích. Literárními zdroji, ze kterých byla tato práce čerpána, byly hlavně: Úvod do teorie masové komunikace od Denisa McQuaila, Sociologie žurnalistiky od Briana McNaira, Média a společnost od Jana Jiráka a Barbory Köpplové. Důležitou roli při tvoření jednotlivcova názoru hraje rostoucí role tisku, televize, rozhlasu a internetu. Média dosahují velmi rychlého růstu a dostupnosti. Pronikají do života všech společenských tříd a ovlivňují každodenně názory a nálady společnosti. Rozsáhlé možnosti masmédií je stále nezbytné studovat a snažit se pochopit mechanismy jejich fungování, rozvoje a efektivitu dopadu na společnost. Na rozdíl od tradičního přístupu ke studiu účinnosti masmédií, kdy se zjišťují data především prostřednictvím plošné analýzy pokrytí novin, televize, rozhlasu, internetu, z nových výzkumů vyplývá, že rozsah skutečného vlivu médií na sociální činnost jednotlivce je ještě daleko za očekáváním. Masmédia a činnost moderního člověka jsou spolu propojené spotřebou, výrobou a použitím sdělovacích prostředků a celková dostupnost informací je předpokladem i prostředkem prakticky každé společenské třídy: sociální, vzdělávací, politické atd. K tomu, aby média uplatňovala svůj vliv, je možné však dospět pouze tehdy, když obsah a forma médií se liší podle zájmů a informačních potřeb lidí. Masmédia se řídí sociologickými studiemi, výzkumy, které sledují účinnost médií, zavádějí jejich analýzy do praxe a ovlivňují tak sociálně ekonomický rozvoj společnosti.

V této bakalářské práci bych chtěla poukázat na problematiku smrti v médiích. Zdroje mé práce budou: sekundární literatura, vlastní vnímání problematiky a primární prameny - deníky Lidové noviny a Mladá fronta DNES. Budu srovnávat, jak se v těchto médiích psalo o smrti před dvaceti lety a dnes. V těchto vybraných denících se zaměřím na to, jak se psalo o smrti v letech 1990, 1991 a jak se píše o smrti v letech 2010 a 2011. Na začátku práce se pokusím objektivně představit nejdůležitější historické události z těchto deníků. Oba deníky mají svou dlouhodobou novinářskou tradici a patří k seriózním médiím České republiky. K neopominutelným informačním zdrojům patří také Česká tisková kancelář, která byla a stále je nejpoužívanějším informačním zdrojem těchto deníků.

Mezi dílčí cíle této práce patří stanovení základní typologie sledovaných článků z obou deníků, jejich porovnání a zhodnocení. Články budou pečlivě vybírány a utříděny podle jejich dějů (náhlá smrt, násilná smrt, živelná katastrofa atd.) a následně zhodnoceny a komentovány. Zajímá mě, jak autoři informovali čtenáře o tragických událostech, při kterých někdo zemřel. Mým následným cílem bude porovnat mezi sebou jednotlivé články z let 1990 a 1991, tímto bych se měla přiblížit k novinářskému (publicistickému) stylu a jeho jazyku, jak se používal před dvaceti lety. Dalším zdrojem, nezbytným pro porovnání tehdejší a dnešní situace, budou články z let 2010 a 2011, s nimiž budou texty předešlého období konfrontovány, následně budou ještě zhodnoceny a okomentovány posuny, k nimž v oblasti informování o smrti ve sledovaných denících v daném období došlo. Hlavním cílem celé této práce tak bude celkové hodnocení článků a rozdílů mezi ročníky 1990, 1991 a 2010, 2011. Toto závěrečné zhodnocení a analýza všech článků o smrti by měly ukázat, zda novináři dnes píšou o smrti jiným způsobem, než se psalo před dvaceti lety, a pokud ano, proč.

Každý z nás se již buď se smrtí v rodině nebo okolí setkal, anebo setká. Toto téma vždy bylo, je a bude aktuální a je velmi důležité, jak ho společnost bude vnímat. V dnešní konzumní společnosti lidé přehlíží svět okolo sebe a namlouvají si, že jich „se to netýká“.

1 Historie

Vybrané deníky Lidové noviny a Mladá fronta DNES mají svou historii, kterou je zapotřebí zdůraznit. Jsou to deníky, které jsou považovány za důvěryhodné a spolupracují s Českou tiskovou kancelář. Česká tisková kancelář má za úkol především poskytovat objektivní a demokratické zpravodajství.¹

1.1 Lidové noviny

Lidové noviny jsou deník, který vyšel poprvé v roce 1893 v Brně a vznikl spojením olomouckého časopisu Pozor a brněnských Moravských listů. Lidové noviny se přejmenovaly na pobídnutí T. G. Masaryka a sloužily jako orgán Hradu a byly velmi uznávány. Deník nejdřív dosahoval nákladu šest tisíc výtisků, pro snížení nákladu se rozhodl založit vlastní tiskárnu a zaměřil se na ranní vydání, ve kterém psal o nejnovějším dění. Velkým přínosem v roce 1907 bylo vyslání zpravodaje Karla Z. Klímy do Vídně, ten zvýšil politický vliv deníku a později spolu s Arnoštem Heinrichem se podíleli na převratu a vyhlášení Československa. Deník vycházel i za druhé světové války, ale po válce se musel přejmenovat na Svobodné noviny a vrátit se k původnímu názvu mohl až 9. května 1945. Těžkým obdobím byla doba po válce, kdy deník musel otiskovat chválu na Stalina a Gottwalda. Překvapivým zjištěním bylo, když se zjistilo, že se s deníkem špatně hospodaří a že má značné dluhy, kvůli kterým se v roce 1952 musel zavřít. Od roku 1987 se deník vydával ilegálně a až 2. dubna 1990 vyšlo první legální číslo a v čele redakce stál Jiří Ruml.

Lidové noviny se od roku 1990 potýkaly s problémy, jako bylo vybavení, distribuce a prostory. Proto valná hromada odsouhlasila odprodej 51 procent svých akcí nizozemské společnosti Ringier Taurus, dceřinné společnosti vydavatelského švýcarského koncernu Ringier. V roce 1994 Lidové noviny převzali křesťansko demokratický deník Lidová demokracie a poprvé se na nich objevila modrá barva. Od roku 1998 společnost Pressinvest, kterou vlastní německá firma Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft, získala v Lidových novinách většinový podíl a začala modernizace.

---

¹ Srov. Česká tisková kancelář. [online]. [cit. 26-3-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.ctk.cz/o_ctk/>.

V roce 2001 vznikla internetová verze www.lidovky.cz a tištěná podoba byla celá v barvě. Na konci roku 2009 kupuje titul Lidové noviny vydavatelství MAFRA.²

1.2 Mladá fronta DNES

Vydavatelství Mladá fronta je deník založený v roce 1945 v Praze a je v České republice jedním z největších vydavatelských domů současnosti. Deník se zabýval několika časopisy a knižními tituly, které se věnovaly převážně mládeži (Junáci vpřed, Rychlé šípy) a některé vychází i dnes (Mateřídouška, ABC mladých techniků a přírodovědců).

Mladá fronta ani po změnách listopadové revoluce 1989 neztratila u čtenářů svou důvěru. Naopak posílila svou klíčovou pozici, vyvíjí nové projekty, vydává klasické i nové knižní tituly a úspěšně pokračuje ve své práci. V posledních letech realizovala ekonomicky zaměřený deník Mladá fronta E15, multiregionální zpravodajství Sedmička a je významným hráčem na trhu i mezi internetovými portály. Od roku 2011 nabízí časopisy a knihy v elektronické podobě.³

1.3 Česká tisková kancelář (ČTK)

Česká tisková kancelář se původně jmenovala Československá tisková kancelář a vznikla ve stejný den jako Československá republika v roce 1918. ČTK byla vládní agenturou a spolupracovala se světovými agenturami: Reuter, Havas a Wolff. V roce 1925 se ČTK dohodla s Radiojournalem na vysílání z budovy ČTK a v této době vzniká i archiv, který se průběžně doplňoval. V roce 1939 se od ČTK oddělila její slovenská část a to z důvodu zřízení protektorátu Čechy a Morava a vzniku Slovenského státu.

Mezi lety 1939-1945 ČTK organizovala odbojovou činnost proti nacistům. Vedoucí tiskového odboru prezidia ministerské rady Zdeněk Schmoranz a šéfredaktor Arnošt Bareš byli pak v roce 1942 za tuto činnost ještě s dalšími redaktory popraveni. Zpravodajství bylo pod nadvládou nacistického tiskového odboru, který měl na starost

---

² Srov. Historie LN. *Lidové noviny*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://epaper.lidovky.cz/lidove-noviny/kdo-jsme/vice-z-historie/>>.

³ Srov. Historie společnosti. *Mladá fronta*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.mf.cz/o-spolecnosti/historie-spolecnosti/>>.

Wolfgang Wolfram von Wolmar. Při osvobození Československa v květnu 1945 vznikl v budově ČTK požár a archiv slovního zpravodajství shořel.

Po skončení války až do roku 1989 byla ČTK pod kontrolou komunistického režimu a stala se propagandistickým nástrojem. ČTK byla na první pohled podřízená vládě, ale ve skutečnosti ji řídil ústřední výbor Komunistické strany Československa. Zpravodajství bylo cenzurováno a zkreslováno. Kancelář musela vydávat dva druhy zpravodajství - jedno bylo určeno široké veřejnosti a to druhé bylo neveřejné a bylo určeno pouze pro státní příslušníky a funkcionáře. ČTK v druhé polovině 50. let rozšířila své působení v oblasti Dálného východu, Latinské Ameriky a následovně v Africe. Na začátku 60. let mezinárodní působení bylo posíleno ještě víc prostřednictvím zahraničních zpravodajů a dobrovolníků. Vzniklo taktéž vydavatelství Pressfoto, časopis zahraniční zajímavosti 100+1 a reklamní agentura. Během roku 1968 po neotisknutí zvacího dopisu členů ÚV KSČ následující den obsadili budovu ČTK sovětsí vojáci a zpravodajství muselo být vysíláno z provizorních pracovišť.

V 70. a 80. letech pak musela ČTK čelit režimu normalizace. Mnoho zpravodajců muselo čelit prověrkám režimu, mnoho jich bylo přeřazeno na podřadnější práci a někteří museli emigrovat. V 80. letech se začaly používat počítače a v roce 1988 byla spuštěna databanka ČTK, která je archivovaná v elektronické podobě.

Po „sametové revoluci“ ČTK začala usilovat o svobodné, necenzurované a nestranné zpravodajství. Během roku 1992 se slovenská část agentury oddělila a již nic nebránilo vzniku zákona č. 517/1992 Sb. o veřejnoprávní České tiskové kanceláři. V roce 1993 postihla ČTK hospodářská a personální krize, které byly však překonány a prostřednictvím techniky v podobě satelitu a internetu došlo k propojení s celým světem. Během 90. let ČTK rozšířila své působení v regionálním a celosvětovém zpravodajství. Následně od roku 1996 přestala pobírat státní dotace a na konci 90. let ČTK spustila Infobanku. Během následujících let koupila většinový podíl v agentuře Newton Information Technology, založila dceřinu společnost Neris, která se zabývá službami pro internet a nová média a koupila Českou kapitálovou informační agenturu (Čekia). Prostřednictvím tohoto rozvoje vzniklo v ČTK efektivní zázemí, které ji přineslo nové možnosti a další rozvoj. V pozdějším období ČTK prodala společnost Čekia i podíl ve společnosti Newton IT a zaměřila se hlavně na agenturní zpravodajství. V roce 2006 zprovozuje službu video-zpravodajství a v roce 2007 založila středisko

Fotobanka ČTK, která umožňuje uložení a prodej fotografií zájemcům. V tomto roce taktéž ČTK vstoupila do MINDS International, což je mezinárodní organizace tiskových agentur. Novinkou pro rok 2009 bylo založení střediska Akademie ČTK jak pro kurzy zaměstnanců, tak i pro ostatní zájemce. Následujícího roku byla společnost Neris připojena k ČTK a spuštěna online. Mezi další novinky patří mobilní verze publikací, zpravodajská aplikace pro smartphony a tablety s Androidem. ČTK je i nadále politicky a ekonomicky nezávislou agenturou.⁴

2 Trest smrti v Československu v letech 1918-1990

Trestem smrti bylo za dobu trvání samostatného Československa během let 1918-1938 popraveno 15 osob. Během let 1943-1945 se popravovalo v pankrácké věznici a bylo zde popraveno 1 079 osob. Během let 1945-1989 se popravilo 1 176 osob. Ze záznamu vyplývá, že z celkového počtu popravených v těchto letech bylo 700 osob popraveno podle retribučních dekretů a 240 politických vězňů.

Za období Československa v letech 1918-1938 bylo popraveno již zmíněných 15 osob, později se počet popravených mnohokrát zvýšil. V pankrácké věznici se usídlilo německé policejní gestapo a odsouzení před popravami pobývali právě zde. Věznice tímto byla proslulá. Za nacistické okupace byli odsouzení souzeni německým soudem za kriminální činy, politická a hospodářská provinění, která byla v rozporu s danou dobou. Vzhledem k tomu, že vzrůstal počet lidí odsouzených k popravám, tak se oddělení německého soudu vybavilo v roce 1943 gilotinou. Samotné popravy se odehrávaly také v Drážďanech, a to již od 5. dubna téhož roku. Kat Alois Weiss, který měl popravy na starost, si pečlivě zaznamenával všechny informace o popravených. Zapisoval jména popravených, kterých bylo neuvěřitelných 1 079 osob, dny popravy a čas popravy. Celkově v popravčí knize bylo použito 39 stran a poslední záznam byl ze dne 26. 4. 1945, kdy bylo vykonáno pět poprav.

V noci ze 30. dubna se Němci neúspěšně pokusili gilotiny zbavit, a to tak, že ji rozmontovali a hodili do Vltavy. Po válce byla gilotina vylovena a v popravčí místnosti sekýrárna slouží jako upomínka. Sekýrárna se skládala ze tří místností: první místnost

---

⁴ Srov. Historie. *Česká tisková kancelář*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/>.

byla vstupní a vyhlášoval se zde rozsudek, v druhé byl rozsudek vykonáván, ve třetí místnosti byly již připraveny rakve, do kterých byly ukládané popravené osoby.

Po druhé světové válce kromě lidí odsouzených za vraždu bylo uvězněno hodně politických vězňů. Pankrácká věznice sloužila k vykonání jejich trestu a k popravám. V období let 1949-1953 byly popraveny víc než dvě stovky lidí. Nejznámější popravenou osobou z politických důvodů byla JUDr. Milada Horáková, která se stala symbolem proti-totalitního odporu. Poslední poprava se konala v roce 1960. Od roku 1955 se místa poprav rozšířila z Prahy do Brna, Uherského Hradiště, Bratislavy atd. Popravovalo se s pomocí vztyčeného prkna, kladky a oprátky. Poprava udušením trvala deset až patnáct minut a byla velmi krutá.

Poslední poprava v Československu se konala druhého února 1989, kdy byl popraven pětinasobný vrah. V roce 1990 vstoupil v platnost zákon č. 175/1990 Sb., který trest smrti zrušil. V dnešní době se za těžké trestné činy a vraždy odsuzuje k odnětí svobody na patnáct až dvacet let nebo k odnětí svobody na doživotí.⁵

3 Články z vybraných deníků

V této kapitole jsou čtenáři nabídnuty všechny články z Lidových novin a Mladé fronty DNES, které jsou použity v této práci. Podkapitoly budou rozděleny do jednotlivých ročníků: 1990, 1991, 2010 a 2011. Dále každou podkapitolu bude tvořit vybraný deník s vybraným ročníkem.

3.1 Články z Lidových novin roku 1990

V této podkapitole se zaměříme na vybrané články Lidových novin, které pocházejí z roku 1990. Články se vybíraly podle témat, které budou použity i v následujících kapitolách. Rok 1990 byl pro Lidové noviny třetím ročníkem. Články jsou rozděleny na témata: autonehoda, interrupce, vzpomínka na Miladu Horákovou, zemětřesení v Iránu a pomoc z Československa, smrt spisovatele P. Whita, sebevražda v ruzyňské věznici, téma trestu smrti, srážka vlaků a smrt desátníka.

---

⁵ Srov. MONESTIER, M. *Historie trestu smrti*. Praha: Rybka Publishers: Knižní klub, 1998. ISBN80-86182-05-3, s. 371-373.

Srov. *Vražda a zabití*. [online]. [cit. 20-2-2012]. Dostupné na WWW: < <http://www.trestnirizeni.com/dokumenty/trestne-ciny-paragrafy/vrazda-a-zabiti/>>.

3.1.1 Cena života

Píše se zde o vážné dopravní autonehodě, která se stala mezi obcemi Žebrákem a Zdicemi. Na místo nehody byla přivolána záchranná služba, lékařka konstatovala smrt řidiče jednoho vozidla a jeho vážně zraněné spolujezdkyni byla zapotřebí rychlá přeprava do pražské nemocnice Na Santošce. K přepravě raněné bylo nutné využití vrtulník. Dál se v článku píše, jak v zmíněné nemocnici ředitel vydal nové rozhodnutí, ve kterém zakazuje přistávat s vrtulníky v areálu nemocnice. Ředitel toto rozhodnutí okomentoval tak, že prach a hluk narušují životní prostředí. Přednost před pacienty dostali místní občané. Zraněná spolujezdkyně se do nemocnice i přes zákaz dostala a byla operovaná po dobu pěti hodin. Dále se popisuje zranění ženy a na konci se autor článku ptá, zda zákaz přistávání vrtulníků na jedné z nejlépe vybavených nemocnic je oprávněný.⁶

Tento článek poskytl velmi málo informací o dané dopravní autonehodě. Mezi chybějící informace patří i to jaký byl stav druhého řidiče, kolik lidí v autě jelo, co bylo příčinou nehody, jaký závěr vyplývá a zda na místo byla přivolána policie. Autor článku hlavně poukázal na rozhodnutí ředitele nemocnice, čímž zdůraznil, že ví, čím vyvolá u široké veřejnosti zájem. Právě zájem, který autor vyvolal, u čtenářů byl hlavním cílem tohoto článku. Událost, která se stala na silnici i když to tak na první pohled nevypadá, je v tomto článku na druhém místě.⁷

3.1.2 Interrupce ano či ne?

V článku se autor vrací k již otištěnému textu, který byl napsaný doktorem Radimem Uzlem. Tento článek vyvolal velké ohlasy mezi čtenáři a redakce dostala 170 dopisů. V dopisech se čtenáři vyjádřili tak: přes 87 procent z nich bylo zásadně proti umělému přerušení těhotenství, 5 procent bylo shovívavějších a dalších 8 procent čtenářů souhlasilo s interrupčním zákonem. Dále jsou k přečtení vybrané dopisy od čtenářů a to, jaký mají názor na interrupci. Přibližně deset dopisů bylo publikováno a řešily otázky, zda je interrupce vraždou či nikoliv, jaké etické a morální překážky společnost může

---

⁶ Srov. DOBROVSKÁ, J. Cena života. *Lidové noviny*. 14. 4. 1990, roč. 3, č. 37, s. 1.

⁷ Srov. McQUAIL, D. Dvě verze zpravodajského postupu. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 306.

pociťovat. Na konci článku autorka pokládala otázky, jaká jsou rizika pro zdraví ženy, kdo by měl o interrupci rozhodovat lékař nebo žena?⁸

Toto téma je dnes stejně aktuální. Dnes se o tomto zákroku rozhodují jen ženy. V Základní listině práv a svobod v článku 6 se píše, že každý má právo na život, ale přerušení těhotenství není v rozporu s touto listinou.⁹ Důvody pro ospravedlnění potratů jsou různé, náboženští představitelé a filosofové stále hledají odpovědi na tento problém. Právo ženy a nenarozeného dítěte v diskuzích vyplývá jako neslučitelné. Názory na interrupci se opírají o argumentaci, že nejde přesně určit, kdy se stává život právě životem člověka, jako jedinečné a neopakovatelné bytosti.¹⁰

3.1.3 Nezapomínat

K příležitosti 40. výročí poprav Milady Horákové byla vytvořena poštovní známka „Památce obětí bezpráví – Milada Horáková“. U článku byl portrét Milady Horákové, kterou v roce 1945 vyobrazil její muž Bohuslav Horák. V článku bylo zdůrazněno smutné období poprav a vražd. Dále se upozorňuje, že na Miladu Horákovou nikdy nezapomeneme a navždy zůstane symbolem dopadu totalitní moci na konkrétní lidský osud.¹¹ V dnešních denících se o Miladě Horákové nepíše. Tato žena je opravdu symbolem boje proti totalitní nadvládě a mělo by se na ní vždy vzpomínat.

3.1.4 Oběti zemětřesení

Zemětřesení v Iránu, které postihlo severozápad země, si vyžádalo nejméně 1000 obětí. V článku se popisuje postižená oblast, a to jak je odříznutá od civilizace. Celkový počet obětí se může ještě zvýšit. Dle prvních informací agentury IRNA v provincii Zandžán by obětí mělo být 700. V postiženém místě probíhají záchranné práce a vyproštěno bylo 300 obětí. Otřesy byly zaznamenány i v dalších oblastech Iránu, iránský prezident vyhlásil třídní státní smutek a vyzval všechny občany k tomu, aby pomáhali

---

⁸ Srov. PROCHÁZKOVÁ, P. Interrupce ano či ne? *Lidové noviny*. 14. 4. 1990, roč. 3, č. 37, s. 4.

⁹ Srov. Základní lidská práva a svobody. *Parlament České republiky poslanecká sněmovna*. [online]. [cit. 23-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

¹⁰ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Právo ženy a dítěte. *Lékařská etika*: Praha: Galén, 1994. ISBN 80-85824-03-5, s. 131.

¹¹ Srov. KRAUMAN, I. C. Nezapomínat. *Lidové noviny*. 20. 6. 1990, roč. 3, č. 91, s. 1.

likvidovat následky.¹² Autor stručně popisuje, kde k zemětřesení došlo a kolik je přibližně obětí. Stupeň zemětřesení není znám. Otázkou je proč tato informace chybí? Je možné s postiženým místem navázat spojení? Byla do oblastí zemětřesení vyslána pomoc? Zpravodajství ze zahraničí bylo v devadesátých letech stále omezené. Země bývalého východního bloku se snažily transformovat, vyrovnat s různými historickými a kulturními odlišnostmi. Média se chtěla přeorientovat na demokratický směr, zmodernizovat se a zvýšit svou úroveň zpravodajství na média západního světa.¹³

3.1.5 Naše pomoc Iránu

Československá republika prostřednictvím ministerstva zahraničních věcí a prezidenta se rozhodla pro okamžitou pomoc Íránské islámské republice. Speciální letadlo má odletět dopoledne z Prahy a na palubě bude lékařský tým, léky a další pomoc. Dále jsou zde vyjmenovány organizace, které tuto pomoc organizovaly.¹⁴ V tomto článku již zcela chybí informace o obětech. Hlavně se autor soustřeďuje na to, co se odehrálo doma a to, že Československá republika je velmi ohleduplná k takovým událostem.

3.1.6 Zemřel P. White

Již zemřelý australský básník, dramatik a romanopisec se narodil v Londýně, studoval v Sydney, ale později se vrátil do Británie a věnoval se studiu jazyku na Cambridge. Byl držitelem Nobelovy ceny za literaturu z roku 1973 za román *Oko uragánu*.¹⁵ Tento článek obsahoval vystižné informace o tomto muži a přiblížil čtenáře k tomu, jaké zájmy měl tento spisovatel a co vystudoval. Muž zemřel přirozenou smrtí, není zde ovšem ani zmínka o tom, kdy bude pohřeb a poslední rozloučení. V Československu by čtenáři tohoto autora mohli uctít památku, ale kdo na jeho počest jí uspořádá? V dnešních denících se autoři zmiňují o těchto informacích a nabízejí možnost široké

---

¹² Srov. Oběti zemětřesení. *Lidové noviny*. 22. 6. 1990, roč. 3, č. 93, s. 1.

¹³ Srov. DANIEL, C. H., PAOLO, M. O vztahu médií a politiky v komparativní době. *Systémy médií v postmoderním světě*: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-377-2, s. 13.

¹⁴ Srov. Naše pomoc Iránu. *Lidové noviny*. 25. 6. 1990, roč. 3, č. 95, s. 1.

¹⁵ Srov. Zemřel P. White. *Lidové noviny*. 2. 10. 1990, roč. 3, č. 178, s. 4.

veřejnosti rozloučení s osobností. S pomocí médií, vlivu globalizace a lokálních médií se lidé mohou dozvědět o jakékoliv informaci i z jiné strany planety.¹⁶

3.1.7 (Sebe) vražda v ruzyňské věznici

V článku se popisuje, jak je ruzyňská věznice přeplněná vězni a začíná být nebezpečným místem. Věznici chybí 140 příslušníků stálé služby a v neděli se zde stala dramatická událost. Vězni se vzbouřili a poničili zařízení věznice, vyhazovali zapálené předměty a založili požár. Následující den po půlnoci vězni nahlásili sebevraždu svého spoluvězně. Mladý muž odsouzený za sérii vloupání si podřezal žíly a zanechal dopis na rozloučenou. Tato událost vzbudila pochybnosti o tom, zda mladík opravdu spáchal sebevraždu, nebo ho někdo zavraždil. Ve věznici byly případy sebepoškozování velmi časté. Od začátku roku se odehrálo 181 případů sebepoškozování a 14 případů pokusů o sebevraždu. Dále se píše o tom, že mluvčí Místní správy sboru národní bezpečnosti v Praze řekl, že mladý vězeň se v minulých dnech o sebevraždu pokusil, ale že případ bude vyšetřovat dál úřad Místní správy sboru národní bezpečnosti Praha.¹⁷

3.1.8 Nejsou pro trest smrti

V Otázce týdne se oznamovalo, že prvního května 1990 poslanci zrušili trest smrti. Následující informace však byly o tom, jak den předtím muž unesl z nemocnice Bulovka sedmi měsíční holčičku, znásilnil ji a zavraždil. Muž byl zadržen a obviněn. O jeho trestu má rozhodnout soud a trest smrti dostat nemůže. Tento čin v lidech vzbudil protesty, rozhořčení a volání po znovupřijetí trestu smrti. Za Občanské fórum vystoupil tiskový mluvčí a snažil se vysvětlit, že trest smrti již nejde přijmout zpět. Události mohou být sebevíc tragické a Občanské fórum chápe danou situaci, ale poslancům nebudou doporučovat obnovu trestu smrti. Další tiskový mluvčí komunistické strany řekl, že nepovažuje za správné obnovovat trest smrti, ani ve výjimečných případech. Podle něj zkušenosti z historie jsou varovné a do moderní Evropy nepatří. Další vyjádření bylo od tiskového mluvčího Hnutí za samosprávnou

---

¹⁶ Srov. McQUAIL, D. Závěr: čas, prostor a média. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 143.

¹⁷ Srov. (Sebe) vražda v ruzyňské věznici. *Lidové noviny*. 3. 10. 1990, roč. 3, č. 179, s. 2.

demokracii - Společnosti pro Moravu a Slezsko. Mluvčí prohlásil, že případ znásilněné a zavražděné holčičky patří k jednomu z nejhorších případů, ale i přes to přijetí zákona o trestu smrti vylučuje. Pokud někdy v budoucnu kriminalita bude stoupat, tak tato strana bude uvažovat o přehodnocení svého názoru.¹⁸ V tomto článku je vidět, že politici již své rozhodnutí o zrušení trestu smrti měnit nebudou. Jaké konkrétně argumenty jsou proti trestu smrti, z tohoto článku nevyplývá.

3.1.9 Srážka dvou vlaků

Krátce před šestou hodinou ranní došlo k železniční nehodě na trati Pardubice – Česká Třebová. Srážka vlaků proběhla mezi stanicemi Moravany a Turnov. Při srážce byl usmrcen jeden ze strojvedoucích nákladního vlaku. Do stojícího nákladního vlaku vjel druhý nákladní vlak a několik vozů vykolejilo. Do vykolejených vozů dále vjel osobní vlak s cestujícími. Nikdo z cestujících neutrpěl zranění. Škody jsou značné a odhadují se na půl milionu korun. Poškozena byla hlavně lokomotiva a dva vagóny, škody přijel odklidit vyprošťovací jeřáb z Prahy a nehodový vlak z České Třebové. Železniční provoz byl na více než pět hodin uzavřen.¹⁹ Autor článku se soustřeďuje hlavně na srážku vlaků a okolnosti týkající se hmotných věcí. Nevíme ale, jak se strojvedoucí jmenoval, zda měl rodinu nebo jak dlouho vykonával práci strojvedoucího. Kdy bude pohřeb, a zda bude možné uctít jeho památku. Otázkou taktéž je zda se srážka vlaků bude vyšetřovat a případně kým?

3.1.10 Smrt desátníka

Článek se vrací k události, která se odehrála v noci 17. prosince. Zpráva o smrti desátníka základní služby v Řícmanicích u Brna vzbudila mezi vojáky – pohraničníky z domažlické brigády rozruch. Vojáci byli rozhořeni z chování pachatele a lékaře, který odmítl v Úrazové nemocnici vojáka ošetřit. Vojáci se obrátili o pomoc na Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, aby se zabývalo bezpečnostní situací ve státě. Ředitel Výzkumného ústavu traumatologie a speciální chirurgie propustil lékaře, který odmítl desátníka ošetřit. O vyšetření a zhodnocení

---

¹⁸ Srov. Nejsou pro trest smrti. *Lidové noviny*. 17. 10. 1990, roč. 3, č. 191, s. 2.

¹⁹ Srov. Srážka dvou vlaků. *Lidové noviny*. 21. 11. 1990, roč. 3, č. 221, s. 2.

tohoto případu požaduje ředitel nemocnice po prokurátorovi. Lékař, který v pondělní noci pochybil, pracoval v nemocnici sedm let a měl atestaci chirurgie prvního stupně. Lékař na svou obhajobu řekl, že se necítí vinen a že pomoc desátníkovi neodmítl. Řekl jen, že vojáci patří do vojenské nemocnice a že měl v úmyslu desátníka ošetřit. Dle jeho slov kontaktoval primáře o případu a sestra měla vojáka Veřejné bezpečnosti zastavit a přivést raněného. Sestra bohužel auto s raněným zastavit nestihla a raněný byl převezen do Vojenské nemocnice. Po příjezdu do Vojenské nemocnice již zástupce náčelníka a další specialisti se snažili desátníka oživit. Bohužel bylo pozdě a zástupce náčelníka konstatoval smrt. Desátník utrpěl průstřel na pravé straně hrudníku. Vyšetřování vede vyšetřovatel Správy Veřejné bezpečnosti Jihomoravského kraje, informace o pachateli zatím nejsou známy a propuštěný lékař z Úrazové nemocnice je stíhán za neposkytnutí pomoci.²⁰ V tomto článku je dobře napsáno vyjádření jak primáře Úrazové nemocnice, tak i prohlášení propuštěného chirurga. Není zde napsán sled události, jak šli v osudovou pondělní noc za sebou a neznáme důvody postřelení vojáka. Byl desátník v době postřelení ve službě nebo mimo službu?

3.2 Články z Mladé fronty DNES roku 1990

Stejně jako v Lidových novinách, tak i z Mladé fronty DNES byly vybrány články z roku 1990. Pro Mladou frontu DNES tento rok byl první po jejím obnovení. Témata článků v této podkapitole navazují na předešlou podkapitulu: články o sebevraždě v ruzyňské věznici, srážkou vlaků a smrtí desátníka. Další články se budou zabývat nálezem mrtvé ženy, autonehodou, otázkou obnovení trestu smrti, vraždou se znásilněním a smrtí uznávaného hokejisty.

3.2.1 Sebevražda vězně

Událost se odehrála v noci z 30. 9. na 1. 10. v ruzyňské věznici. Skupina vyšetřovatelů obvodní správy SNB Prahy provedla ve věznici vyšetřování a nashromáždila důkazy. Sebevraždu spáchal šestnáctiletý mladík, který byl s největší pravděpodobností k činu donucen svými spoluvězni. Podle jednoho z vyšetřovatelů tento čin byl odpudivý a

---

²⁰ Srov. Smrt desátníka. *Lidové noviny*. 19. 12. 1990, roč. 3, č. 244, s. 3.

prohlásil „Nic hnusnějšího jsem nikdy neviděl“.²¹ V článku se nepíše, jakým způsobem mladík spáchal sebevraždu a proč ho někdo k tomuto činu donutil. Za zmínku stojí, že vyšetřování probíhalo jen jeden den a na místě pochybnosti o objektivitě důkazů. Opravdu je možné provést potřebné výslechy, analýzy a testy na vyřešení případu během několika hodin? Nechtělo vedení věznice tento případ co nejdřív zavřít, aby mohla zakrýt svá pochybení? Mohla věznice tomuto činu zabránit?

3.2.2 Hrůzný nález

U rakouského odpočívadla v Berg Attergautu policisté našli tělo mrtvé ženy v kupce sena. Žena u sebe neměla doklady a její totožnost není známa. Policisté se domnívají, že jde o ženu pocházející z Holandska, která se již pohřešuje od 23. srpna. Pokud jde opravdu o tuto ženu, tak byla údajně na dovolené se svým manželem. Byli přepadeni a jejich kempinkový vůz byl převezen do Československa a nyní je v rukou policistů.²² Co se mohlo stát jejímu manželovi, není známo. Záměr autora byl informovat veřejnost o tom, že manželé z Holandska mohli být přepadeni českými pachateli.

3.2.3 Prokurátor zatím mlčí

Rakouští policisté, kteří 12. 10. 1990 našli tělo mrtvé ženy, nařídili pitvu a informovali rodinu v Holandsku o jejím nalezení a případné identifikaci. Bylo potvrzeno, že jde o mladou ženu, která byla s manželem na dovolené a která se pohřešuje od 23. srpna. Československo o tomto případě informovali rakouští a holandské novináři, kteří chtěli o této události zjistit víc informací. Zejména chtěli vědět, jak k této události přistupují orgány Československa. Zajímali se též o podezřelé pachatele, kteří odcizili manželům vůz, okradli je, muži těžce ublížili na zdraví a ženu zavraždili. Krajská správa Veřejné bezpečnosti v Plzni a náměstek západočeského krajského prokurátora odmítli novinářům poskytnout informace k tomuto případu. Proslýchalo se, že až z novin se dozvěděli o zavražděné ženě v Rakousku a po souvislostech ve vyšetřování se bude teprve zkoumat. Odpovědi novinářům poskytnou během následujících dnů. Podle svých možností poskytl informace pouze šéf Federální kriminální ústředny Praha, který řekl

²¹ Srov. Sebevražda vězně. *Mladá fronta DNES*. 2. 10. 1990, roč. 1, č. 27, s. 2.

²² Srov. Hrůzný nález. *Mladá fronta DNES*. 12. 10. 1990, roč. 1, č. 36, s. 2.

o spolupráci s rakouskou stranou. Taktéž potvrdil, že nalezená žena je opravdu pohřešovaná Holanďanka. Další šetření již neprobíhalo v kompetenci Federální kriminální ústředny, ale bylo předáno Veřejné bezpečnosti a prokurátorovi.²³

V tomto článku autor chtěl zdůraznit, jak se orgány Veřejné bezpečnosti a prokurátor nedozvěděli o tom, co se stalo v Rakousku. Otázkou je, jak je možné, že Federální kriminální ústředna v Praze nespolupracuje s Veřejnou bezpečností a prokurátorem v Plzni? Proč státní orgány v Plzni nevědí o tomto případě? Otázkou taktéž je, jsou-li podezřelí pachatelé ve vazbě, a zda manžel byl přítomen vraždě ženy nebo proč pachatele nezavraždili taktéž jeho?

3.2.4 Mrtví pod Cínovcem

V tomto článku se píše o tragické dopravní nehodě, která se stala na silnici E55. Autonehoda se stala den předtím mezi hraničním přechodem Cínovec a Dubím na Teplicku. V tomto úseku je prudká pravotočivá zatáčka, při prudkém klesání z Cínovce. Autonehodu pravděpodobně zavinil řidič nákladní soupravy s německou poznávací značkou, když vjel z neznámých důvodů do protisměru. Tímto došlo ke střetnutí s dalšími čtyřmi vozidly. Jedno vozidlo mělo nizozemskou poznávací značku a další tři auta byly z Německa. Řidič nákladní soupravy byl převezen do Teplické nemocnice, oběma cestujícím z Nizozemska a čtyřem osobám z osobního auta, včetně dítěte již nebylo možné pomoci. K vyproštění obětí byla použita speciální technika.²⁴ Místo autonehody bylo dobře zdůrazněné a vyplývá z toho, že by si řidiči měli dávat větší pozor při projíždění tohoto úseku.

3.2.5 Má být obnoven trest smrti?

Prvního května 1990 poslanci Federálního shromáždění schválili novelu trestního zákona a tím zrušili trest smrti v Československu. Den před touto novelou však muž z Pražské nemocnice Bulovka unesl, znásilnil a zavraždil sedmiměsíční holčičku. V následujících dnech proběhne v Praze soud s již osmkrát trestaným pachatelem sexuální vraždy. Mezi lidmi se objevují protesty a volání po obnovení tohoto trestu.

²³ Srov. ČECH, J. Prokurátor zatím mlčí. *Mladá fronta DNES*. 13. 10. 1990, roč. 1, č. 37, s. 1, 2.

²⁴ Srov. Mrtví pod Cínovcem. *Mladá fronta DNES*. 17. 10. 1990, roč. 1, č. 40, s. 2.

Zpravodajové České tiskové kanceláře se dotazovali politických stran a hnutí k postavení tohoto činu a obnovení trestu smrti, který by mohl být povolen u výjimečných případech jako je tento. Za Občanské fórum tiskový mluvčí řekl, že jeho strana byla za zrušení trestu smrti a i vzhledem k této brutální události není důvod jednot o znovu obnovení trestu smrti. Tiskový mluvčí za komunistickou stranu Československa se vyjádřil k této události tak, že do moderní Evropy trest smrti nepatří a nikdo nemá právo rozhodnout o potrestání smrtí druhého člověka. Další tiskový mluvčí, který za stanu Československou lidovou nebyl k obnovení trestu shovívavý, a dle něj by obnova trestu byla pokračováním zla, což je nepřijatelné. Hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko se svým prohlášením vyjádřilo k tomuto činu, jako k jednomu z nejtragičtějších v dějinách Československa. Zdrželi se však komentáře k trestu pachatele sedmiměsíční holčičky. Připomněli, jak se v minulých čtyřiceti letech trestali činy znásilnění a hlavně jak se pachatele byli prohlašováni za devianty se sníženou nepřičetností a byl jim stanoven ochranný dohled. Po takovém prohlášení nebylo možné pachatele odsoudit k nejvyššímu trestu. V případě, že by se do budoucna takových brutálních případů přibývalo, tak by byli ochotní o obnově trestu smrti znovu jednat.²⁵

Hlavní myšlenkou autora bylo zdůraznit, že všechny politické strany i po znásilnění a tragické vraždě sedmiměsíční holčičky jsou i nadále proti trestu smrti. Pachatel dostane dle Zákona č. 140/1961 Sb. § 219 (2) trest odnětí svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečný trest.²⁶ Společnost bude i nadále sledovat tuto kauzu a volat po znovuobnovení trestu smrti. Autor článku neposkytuje informace o tom, proč sedmiměsíční holčička byla v nemocnici, kdo byl pachatelem a jak se do nemocnice dostal. Otázkou zůstává, zda pachatel měl svůj čin promyšlený a zda netrpí psychickou nemocí.

3.2.6 Výjimečně 23 let

U Hradce Králové se minulý rok odehrála tragická událost. Pachatel znásilnil ženu a usmrtil jejího třináctiletého syna. Při spolupráci policie a občanů byl pachatel dopaden

---

²⁵ Srov. Má být obnoven trest smrti? *Mladá fronta DNES*. 17. 10. 1990, roč. 1, č. 40, s. 2.

²⁶ Srov. Trestní zákon č. 140/1961 Sb. *Program ZÁKON*. [online]. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.pravnipredpisy.cz/predpisy/ZAKONY/1961/140961/Sb_140961_-----_.php>.

na Štědrý den. Po policejním vyšetřování a sbírání důkazů senát vynesl rozsudek k odnětí svobody pachatele na 23 let s výkonem třetí nápravně výchovné skupině.²⁷ Pachatel byl odsouzen dle č. 140/1961 Sb. § 219 (2) trest odnětí svobody a dostal výjimečný trest.²⁸ Autor článku se nezmiňuje, zda pachatel znal ženu a jejího syna nebo zda jeho oběti byli náhodně vybráni. Taktéž je otázkou kde k tomuto činu došlo.

3.2.7 Irán – zemětřesení: Zatím 22 obětí

V tomto článku se informuje o zemětřesení v Iránu, které mělo sílu 6,6 stupňů RichtEROVY stupnice. Dle prvních odhadů je nejméně 22 obětí a okolo 80 zraněných. Dále se zde píše o epicentru, které bylo v hornaté oblasti okolo města Darab, což je ve vzdálenosti 1000 kilometrů jižně od Teheránu. Zemětřesení poničilo město Darab a dvacet vesnic v jeho okolí. O své domovy přišlo 12000 lidí a počet obětí se bude pravděpodobně zvyšovat v průběhu dalších dnů.²⁹ V článku se poměrně dobře popisuje postižená oblast, nevyplývá však z něj zda je možné postižené oblasti pomoci.

3.2.8 Srážka vlaků

V článku se popisuje srážka dvou vlaků, která se odehrála ráno na trati Pardubice – Česká Třebová a to mezi stanicemi Moravany a Turnov. Při srážce přišel o život strojvedoucí jednoho z vlaků, kterému bylo čtyřicet čtyři let. Do jednoho nákladního vlaku zezadu narazil další nákladní vlak. Hmotná škoda na majetku je poměrně značná – půl milionu korun. Při nehodě byla poškozená lokomotiva a dva vagony. Důvody nehody se budou teprve vyšetřovat drážní inspekci.³⁰ V článku se nepíše nic o tom, zda oba strojvedoucí měli potřebné zkušenosti se svou prací, nejsou zde uvedeny možné předběžné důvody nehody a ani případný viník. Autor nechává všechny možné důvody nehody otevřené.

---

²⁷ Srov. Výjimečně 23 let. *Mladá fronta DNES*. 8. 11. 1990, roč. 1, č. 59, s. 2.

²⁸ Srov. Trestní zákon č. 140/1961 Sb. *JULDA*. [online]. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.julda.cz/wp-content/uploads/2009/06/trestni-zakon.pdf>>.

²⁹ Srov. Irán – zemětřesení: Zatím 22 obětí. *Mladá fronta DNES*. 8. 11. 1990, roč. 1, č. 59, s. 5.

³⁰ Srov. Srážka vlaků. *Mladá fronta DNES*. 21. 11. 1990, roč. 1, č. 70, s. 1.

3.2.9 Smutná zpráva

V Kladně zemřel slavný hokejista Jaroslav Volf ve věku padesát sedm let. Byl jedním z prvních křídelních útočníků a vynikající střelec. Autor zdůrazňuje, že pozitivních vlastností hokejisty a jeho úspěchů v životě bylo opravdu hodně a že by nebylo možné je všechny vyjmenovat. Stručně se zde píše, kolikrát hokejista reprezentoval, byl hráčem a později trenérem kladenského hokeje. Nějakou dobu působil ve Zlíně, v letech 1981-1984 ve Spartě a později v letech 1984-1985 v Kladně.³¹ Autor nepíše nic o tom, bude-li moci široká veřejnost a fanoušky rozloučit se s hokejistou. Jaký byl důvod smrti není známo a není zde uvedeno, zda hokejista měl rodinu a jaký pohřeb si přeje.

3.2.10 Po vrahovi se stále pátrá

V první části článku autor popisuje pracovitost mladého devatenáctiletého desátníka ze Sokolnic na Brněnsku. Desátník sloužil na obvodním oddělení Veřejné bezpečnosti v Pozorovicích a v nešťastnou noc 17. prosince byl postřelen neznámým pachatelem, který kradl v Řícmanicích na Brněnsku. Kolegové z projíždějícího auta Veřejné bezpečnosti, postřeleného desátníka okamžitě odvezli do Úrazové nemocnice v ulici Ponávka v Brně. V druhé polovině článku se píše o dění v Úrazové nemocnici. Po příjezdu s raněným do nemocnice kolega desátníka ohlásil sloužícímu lékaři příjezd. Lékař však příslušníku Veřejné bezpečnosti oznámil, že vojáci patří do Vojenské nemocnice. Auto s raněným z tohoto důvodu odjelo do Vojenské nemocnice v Brně – Zábrdovicích. Další čas k převozu raněného byl zbytečně ztrátový. Ve vojenské nemocnici tamní lékař mohl konstatovat smrt. Primář a ředitel Úrazové nemocnice po zjištění pochybného chování svého lékaře ho propustili. Tento lékař pracoval v nemocnici přes sedm let a šlo o zkušeného chirurga. Jeho chování v tuto noc však bylo neslučitelné s jeho další prací v Úrazové nemocnici. Lékař na svou obhajobu řekl, že se necítí vinen. Dle jeho slov příslušníku Veřejné bezpečnosti řekl o Vojenské nemocnici spíš nezamyšleně, a když si uvědomil, že odmítl pacienta, tak nařídil sestře, aby příslušníka Veřejné bezpečnosti zadržela a pacienta přijali. Sám kontaktoval primáře nemocnice o tom, že mají případ. Posádka s raněným, ale mezitím odjela. Nadále bude chirurg z Úrazové nemocnice vyšetřován a případně potrestán. Po vrahovi desátníka se bude pátrat tým specialistů

---

³¹ Srov. (MFD). Smutná zpráva. *Mladá fronta DNES*. 15. 12. 1990, roč. 1, č. 91, s. 7.

Správy Veřejné bezpečnosti Jihomoravského kraje.³² V tomto článku se autor snaží víc než na vraha, který postřelil desátníka zaměřit pozornost na neetické chování lékaře z Úrazové nemocnice. Dokonce může vyplynout pocit, že autor píše o pochybení lékaře a ne o vrahovi, který desátníka postřelil. Je zde i náznak ovlivňování široké veřejnosti názorem, že lékař pochybil a je nepřímo zodpovědný za smrt desátníka. Lékař pravděpodobně bez uvědomění řekl, do jaké nemocnice patří vojáci. Každý lékař by se měl řídit Hippokratovu přísahu, ve které se zavazuje k základním mravní kontinuitě. Na Hippokratovu přísahu navazují etické kodexy: lékařů, zdravotní sestry a vysokoškoláky nelékaře. Po roce 1989 byla v Československu obnovena činnost České lékařské komory, která má svůj vlastní kodex pro lékaře, který lékaře zavazuje k péči o pacienty.³³

3.3 Články z Lidových novin roku 1991

V této podkapitole se přesuneme do roku 1991 a začneme články z Lidových novin. Hlavními tématy v této podkapitole budou: interrupce, nehoda autobusu, smrt Gustáva Husáka, sebevražda vyšetřovatele a vyjádření Otakara Motejla k trestu smrti. Událost o smrti Gustáva Husáka bude také popsána v následující podkapitole.

3.3.1 Interrupce nebo život

O tomto tématu se již mnohokrát psalo a hovořilo, ale i nadále se setkáváme s mnoha odpůrci interrupcí. Československo je malý krůček od světového prvenství v počtu interrupcí na obyvatele. V blízké budoucnosti poslanci České národní rady budou diskutovat o novém zákoně, který navrhuje ministerstvo zdravotnictví. Lidové noviny k této novele připravili rozhovor s mluvčím ministerstva zdravotnictví a položili mu otázku, zda podle něj nový zákon přivítají odpůrci nebo zastánci interrupcí? Mluvčí ministerstva zdravotnictví říká, že věřící křesťané požadují úplný zákaz potratů. Toto řešení by způsobilo nesčetné množství úmrtí. Na nedávné České Biskupské konferenci se Katoličtí biskupové vyjádřili jednohlasně negativně k interrupcím, ale zaujali

---

³² Srov. FILO, J. Po vrahovi se stále pátrá. *Mladá fronta DNES*. 19. 12. 1990, roč. 1, č. 94, s. 1, 2.

³³ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Etické kodexy. *Lékařská etika*: Praha: Galén, 1994. ISBN 80-85824-03-5, s. 91-94.

pozitivní postoj k tomu, že postup ministerstva zdravotnictví chápou. V Československu se ročně provádí okolo 180 tisíc potratů a úplný zákaz interrupcí bez diskuzí a příprav, by vyvolal nepokoje. Postoj lidí k interrupcím se nedá změnit ze dne na den a je zde velké riziko, že by se interrupce prováděly nezákonně. Taktéž je velkým rizikem a mohlo by se provádět násilí na ženách a nenarozených plodech. Ministerstvo zdravotnictví uvažuje o dostupnější antikoncepci pro ženy, čímž by se omezily interrupce. Jeden z návrhu by bylo, aby antikoncepce byla v kategoriích bezplatných léků. V případě potřeby interrupce by žena tento zákrok hradila sama.³⁴

V tomto článku je celkem stručně napsána odpověď mluvčího ministerstva zdravotnictví na otázku interrupcí. Mluvčí zdravotnictví objasnil postoje Katolického biskupství k tomuto tématu a popsal danou situaci v Československu a ve světě. V textu chybí objektivní pohled na interrupce a demokratický pohled, kdo by o případné interrupci měl rozhodovat? Hrazenou antikoncepcí jsou ženy nepřímo nuceny antikoncepci přijímat. Neobjasněné taktéž zůstává, zda ženy chtějí antikoncepci přijímat. Jaký vliv na jejich zdraví antikoncepce bude mít a zda by nebylo méně rizikové pro zdraví ženy, podstoupit interrupci než dlouhodobě brát antikoncepci? Neměl by stát vest rodiče nenarozeného dítěte k převzetí zodpovědnosti? Opravdu je nutné upadnout do léčky antikoncepčních prostředků a ocitnout se v nejistotě vlivů antikoncepce na ženské tělo?³⁵

3.3.2 Zahynuli dva lidé

Československý konzul ve Vídni potvrdil nehodu autobusu, která se stala v pondělí v rakouských Alpách. V autobusu cestovalo 32 osob, z toho nehodu nepřežily dvě ženy: vedoucí zájezdu a druhá žena, která není zatím identifikovaná. Z nemocnice Zel lam See bylo propuštěno osmnáct cestujících, další cestující jsou hospitalizováni v nemocnicích v Salcburku, Linci a Schwarzachu. Z Československa ministr zdravotnictví vyslal do Rakouských nemocnic tým, který posoudí zdravotní stav zraněných a rozhodne o jejich převozu domu. Organizátorem zájezdu byla Tělovýchovná jednota v Praze Stodůlkách. Při dokumentaci se zjistilo, že jedno ze jmen

---

³⁴ Srov. Interrupce nebo život. *Lidové noviny*. 16. 3. 1991, roč. 4, č. 64, s. 3.

³⁵ Srov. POHUNKOVÁ, D. Potraty- největší válka všech dob. *Úcta k životu I., Život nenarozený: Zvon, české katolické nakladatelství*, 1991. ISBN: 80-7113-010-9, s. 171-172.

účastníku zájezdu chybí. Pro účastníky zájezdu, kteří neutrpěli zranění, byl od Konstruktivy Praha vyslán náhradní autobus, který odveze cestující domu. Autobus pocházel z pronájmu organizace Konstruktiva Praha, která potvrdila, že možnou příčinou nehody bylo selhání brzd. Agentura APA upozornila, že autobus sjížděl poměrně rychle do údolí a v zatáčce mu selhaly brzdy. Řidič autobusu se snažil autobus zastavit o skalní stěnu. Vůz nejdříve narazil do svodidel, spadl do hluboké strže a roztříštil se. Na místě neštěstí zasahovalo celkem 71 mužů, 13 vozidel dobrovolných hasičů, 40 příslušníků Červeného kříže a 15 lékařů záchranné služby.³⁶

Autor článku hlavně zdůrazňuje, jak dobře bylo o československé účastníky zájezdu postaráno z rakouské strany. Taková profesionalita a chvála může vzbudit u čtenáře podezření, že autor záměrně chce ovlivnit širokou veřejnost. Pro udržení dobrých politických vztahů mezi Rakouskem a Československem musí spolupráce probíhat pozitivně.³⁷

3.3.3 Zemřel Gustáv Husák

Článek je na titulní straně, ale není nějak nápaditý. Běžným písmem hned v názvu informuje o smrti bývalého prezidenta Československé socialistické republiky a generálního tajemníka Ústředního výboru Komunistické strany Československa Gustáva Husáka, který zemřel na selhání srdečního, cévního a dýchacího systému v Bratislavské nemocnici na Kramárech. Na konci článku se píše, že na následující straně bude pokračování o této události a to v článku „Odišiel muž moci“. Autor zde píše, jaký měl názor v roce 1969 na Gustáva Husáka Dominik Tatarka. Z článku se dozvíme, že bývalý prezident měl rád moc a za nic na světě by ji nevyměnil. V životě tohoto muže se odehrálo hodně paradoxů. V roce 1960 byl propuštěn po devíti letech z vězení, kde si odpykával trest z vykonstruovaného procesu. Gustáv Husák byl svědkem mnoha událostí slovenských dějin a to jak pozitivních, tak i negativních. Byl však neoblíbený za své politické názory. Spolu s Gustavem Husákem odešlo období totality a ponižování. Dále zde autor vypisuje životopisné události ze života Gustáva Husáka. Narodil se 10. 1. 1913, vystudoval právnickou fakultu Univerzity Komenského,

---

³⁶ Srov. Zahynuli dva lidé. *Lidové noviny*. 24. 7. 1991, r. 4, č. 170, s. 1, 3.

³⁷ Srov. McNAIR, B. Politické prostředí. *Sociologie žurnalistiky: Portál*, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 84.

byl členem Komunistické strany Československa, po propuštění z vězení rehabilitoval, pracoval u Pozemních staveb Bratislava, byl prvním tajemníkem a později generálním tajemníkem Ústředního výboru Komunistické strany Československa.³⁸

Autor článku velkoryse píše o smrti bývalého prezidenta. Čtenář má pocit, že ta špatná doba, kdy byl Gustáv Husák aktivní v politice je opravdu minulostí. O smrti se píše s úctou a zdůrazňuje, že bývalý prezident byl jen člověkem. Mezi informace, které v tomto článku chybí je, kde a kdy proběhne pohřeb.

3.3.4 Sebevražda vyšetřovatele

V tomto článku se píše o jednom z vyšetřovatelů, který měl na starost událost z 29. srpna 1991 na mošnovském letišti. Vyšetřovatel spáchal sebevraždu v noci ve své pracovní kanceláři na obvodové vojenské prokuratuře v Olomouci. Podle vyjádření tiskového mluvčího vyšetřovatel byl den před svým činem vyslýchán v souvislosti s událostí z 29. srpna 1991. Některé informace pocházející ze zmíněné události totiž unikly na veřejnost a byly zveřejněné v deníku Metropolitan v článku Honba za červenou rtutí. Tyto informace se považovaly za služební tajemství a mrtvý vyšetřovatel zřejmě myslel, že za unik informací nese vinu. Vyšetřovatel byl jeden z mnoha, kdo o těchto informacích věděl a evidentně se bál, že ponese odpovědnost.³⁹ Autor zde neuvádí, jakým způsobem k sebevraždě došlo. Z článku nevyplývá, jak starý to byl voják, jaké měl zkušenosti s poskytováním informací na veřejnost a jak dlouho sloužil.

3.3.5 Jsem proti trestu smrti

V článku se píše rozhovoru na téma trest smrti s předsedou Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky Otakarem Motejlem. Na otázku zda je JUDr. O. Motejl odpůrcem nebo zastáncem trestu smrti odpověděl jednoznačně odpůrcem. Dle jeho slov, i kdyby trest smrti minulý rok nebyl zrušen, tak by byl zrušen ústavním zákonem, který schválil Základní listinu práv a svobod. Trest smrti měl pachatele odradit od krutých činů, ale svůj úkol nesplňoval. Pachatelé při úmyslných trestných činech většinou počítají s tím, že nikdy nebudou dopadeni. Na zrušení trestu smrti

³⁸ Srov. MLYNÁRIK, J. Zemřel Gustáv Husák. *Lidové noviny*, 19. 11. 1991, roč. 4, č. 270, s. 1, 2.

³⁹ Srov. Sebevražda vyšetřovatele. *Lidové noviny*. 28. 11. 1991, roč. 4, č. 278, s. 1.

společnost pohlíží negativně, ale neví, že v civilizovaných zemích se prokázalo, že i po zrušení trestu smrti kriminalita v těchto zemích nevzrostla. Nárůst kriminality po zrušení trestu smrti v Československu však není prokazatelně kvůli tomu. Dalším důvodem, proč se trest smrti zrušil je, že se nikdy nedá vyloučit justiční omyl. Nespravedlivě odsouzených v historii a i v politických procesech bylo nesčítelně. Neodvolatelnost trestu smrti byla rozhodující při zrušení tohoto zákona. Dále dle slov O. Motejla nelze tento zákon obnovit, protože se ho dovolává určitá vrstva společnosti. Místo trestu smrti jsou nyní pachatelé odsuzováni k trestu odnětí svobody doživotní. Otázkou je, zda je tento trest dostačující? Dle pohledu lidí je to plnohodnotný trest, protože znemožňuje pachateli vrátit se na svobodu a pokračovat v trestné činnosti. Trest odnětí svobody umožňuje pachateli podstoupit léčení a časem přestat být společensky nebezpečným. V dnešní době již existuje mnoho psychických poruch a deviací, které jsou léčitelné. V páchání závažných trestních činů během výkonu trestu doživotí má pachateli zabránit vhodná technická a organizační opatření.⁴⁰ Autor článku zdůrazňuje názor uznávaného O. Motejla a s jeho pomocí se snaží přiblížit široké veřejnosti výhody zrušení trestu smrti. Do moderní justice trest smrti nepatří.

3.4 Články z Mladé fronty DNES 1991

Tak, jak v předešlé podkapitole, tak i v Mladé frontě DNES jsou články vybrány z roku 1991 a hlavními tématy bude trest pro vraha z Bulovky, autonehoda, otázka interrupce, pohřeb zavražděného mladíka a smrt bývalého Československého prezidenta Gustáva Husáka. Tato podkapitola tedy ukončí pomyslné rozdělení toho, jak se psalo o smrti před dvaceti lety.

3.4.1 Vrah z Bulovky: 25 let

Na dvacet pět let do vedení půjde pachatel, který z 30. dubna na 1. května loňského roku spáchal otřesný čin. Pachatel unesl z nemocnice Na Bulovce sedmiměsíční holčičku, znásilnil ji a usmrtil. Včera na městském soudě v Praze od deváté hodiny ranní všichni očekávali příchod obžalovaného známého jako „vrah z Bulovky“. Tento proces byl

---

⁴⁰ Srov. VYBULKA, M. Jsem proti trestu smrti. *Lidové noviny*. 28. 11. 1991, roč. 4, č. 278, s. 1, 3.

velmi očekávaný, protože měl být vynesena rozsudek poprvé v takto tragickém případě od doby, kdy byl zrušen trest smrti. Předseda senátu vynesl nad obžalovaným rozsudek k odnětí svobody na dvacet pět let nepodmíněně do třetí nápravné skupiny. Tento trest byl nejvyšším, který obžalovaný mohl dostat. Obžalovanému je nadále zakázáno po dobu pěti let po propuštění přebývat v hlavním městě Praha. Dále musí podstoupit ochrannou sexuologickou léčbu. Pokud obžalovaný dá písemný souhlas, bude u něj možné provést kastraci a speciální operaci mozku. Obžalovaný taktéž musí uhradit běžnou částku za vraždu, která činí dvacet tisíc korun a náklady za pohřeb v částce 667,60 korun, které mají dostat pozůstalý. Vynesení rozsudku trvalo dvacet minut. Obhájce obžalovaného se po vynesení rozsudku zeptal, zda se chce obžalovaný odvolat proti rozsudku na místě, což obžalovaný odmítl a rozhodl se využít zákonnou osmidenní lhůtu. Po ukončení soudu se novináři ptali u předsedy senátu, zda by senát uvažoval o trestu smrti, kdyby tento zákon byl stále v platnosti? Předseda senátu však odpověděl, že obžalovaný trpí sexuální úchylkou a deviací, proto by trest smrti byl vyloučen. Obhájce na otázku, zda obžalovaný využije zákonné osmidenní doby na odvolání odpověděl, že on to doporučovat obžalovanému nebude.⁴¹

V tomto článku se vypráví o tragické události, o které se psalo v předchozích kapitolách. Autor v článku popisuje všechny děje soudního přelíčení podle toho, jak šly po sobě. Čtenář získává pocit, že přímo seděl v soudní síni a pozoroval přelíčení. Získává taktéž negativní postoj vůči obžalovanému.⁴² Široká veřejnost bude mít pocit, že trest vraha je dostatečný, ale že by bylo ještě lepší, kdyby byl odsouzen k trestu smrti, což z důvodu zrušení trestu smrti nejde. Je zde napsáno, že vrah je sexuální deviant a že by se měl léčit. Tato informace obžalovaného až obhajuje.

3.4.2 Smrt na dálnici

U Jihlavy v neděli večer došlo na dálnici D1 k závažné dopravní nehodě. Autobus jedné firmy na lince Praha – Brno vjel do tahače s přívěsem. Podle prvních informací byl tahač s přívěsem řádně označen. Přivolaný lékař záchranné služby mohl konstatovat u pěti cestujících z autobusu smrt a dalších 15 bylo zraněno. Autonehodu dle prvního

---

⁴¹ Srov. RÝDL, J. Vrah z Bulovky. *Mladá fronta DNES*. 5. 1. 1991, roč. 2, č. 4, s. 1, 7.

⁴² Srov. McNAIR, B. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 13.

vyšetření zavinil řidič autobusu. Podle jeho slov při řízení manipuloval s topením, čímž snížil přehled o řízení. Řidič utrpěl lehká zranění a je již obviněn z trestného činu obecného ohrožení. Celá událost bude i nadále vyšetřovaná.⁴³ Čtenář se z článku dozví velmi krátce o této tragické dopravní nehodě. Nejsou zde informace o číslu linky, aby se pozůstali nebo příbuzní mohli dozvědět, zda někdo z jejich rodiny nejel v tomto autobusu. Autor se nezmiňuje, do jakých nemocnic byli převezeni ranění.

3.4.3 Interrupce?

Nové informace z Bratislavy odhalily statistiky k tématu Interrupce v Československu. Za rok 1990 se v Československu provedlo víc než 180 tisíc interrupcí. Odhaduje se, že jen na Slovensku lékaři provedli až 56 tisíc interrupcí. Těmito informacemi se Československo posouvá na přední příčky zemí s největším počtem interrupcí ve světě. Bylo zjištěno, že o interrupce měly největší zájem vdané ženy, které již mají jedno nebo dvě děti. Počet těchto žen se blížil 80 procentům. Tyto informace poskytl slovenský ministr zdravotnictví a zdůraznil, že zákon z roku 1986 o umělém přerušení těhotenství je nevyhovující. Dle jeho slov je zapotřebí nový zákon, který by ovšem neomezoval rozhodnutí ženy, kdy a kolik bude mít dětí. Zároveň tento zákon nemá zajišťovat regulaci porodnosti. Ministr zdravotnictví připustil, že by novela zákona mohla být schválena jen pro Slovensko a ne pro Česko. Dle jeho slov podobná situace, kdy v různých zemích platí různé zákony je Anglie a Irsko.⁴⁴ V tomto článku autor uvádí, že až 80 procent žen podstupují interrupci a již mají děti, ale proč tyto ženy interrupci podstupují? Není na vině ministerstvo zdravotnictví, které nenabízí ženám alternativu nebo je to z finančních důvodů? Jaká je v Československu dostupnost antikoncepce? Z jakých důvodů chce ministr zdravotnictví novelizovat zákon o umělém přerušení těhotenství jen na Slovensku? Když si spočítáme, že celkově se provedlo za rok 1990 v Československu 180 tisíc interrupcí a na Slovensku 56 tisíc zákroku, tak logickým myšlením dojdeme k závěru, že v Česku bylo provedeno 124 tisíc interrupcí. Počet zákroku pro Česko je tedy dvakrát vyšší než pro Slovensko. Proč tedy novelizace zákona nemá proběhnout v celém Československu? Můžeme poukázat na to, že 10.

---

⁴³ Srov. Smrt na dálnici. *Mladá fronta DNES*. 22. 1. 1991, roč. 2, č. 18, s. 2.

⁴⁴ Srov. Interrupce? *Mladá fronta DNES*. 14.2.1991, roč. 2, č. 38, s. 1.

března 1990 bylo v Praze vydáno prohlášení o Ochráně nenarozeného dítěte, která zdůrazňovalo, že člověk je člověkem od svého početí a že je jím nezávisle na postojích zákonodárců, na společenském mínění nebo na užitečnosti pro společnost.⁴⁵ V tomto prohlášení se psalo o nenarozeném životě působivě, ale do dnešních dnů se řídíme zákonem České národní rady č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství.⁴⁶ Potřebné novelizace neproběhly.

3.4.4 Viník je jen jeden

Obyvatelé Nového Města na Moravě si připomněli smrt 16letého studenta. Na jeho památku lidi přinášeli do Kulturního domu v Tyršově ulici květiny a zápalné svíčky. Mladík přišel o život v pátek večer, když ho bezdůvodně napadl invalidní důchodce s nožem v ruce. Tento muž byl o patnáct let starší oběti a je Romského původu. Místní obyvatelé se obávají rasově motivovaných nepokojů a uklidňovali je zdejší faráři katolické a evangelické církve, kteří zastávají názor, že viník je jen jeden a nevinní romské děti by neměli být ponižováni. Vrchní inspektor policejného oddělení dále informoval veřejnost, že se ve městě vyskytla menší skupinka skinheadů. Na dnešní den pohřbu 16letého budou ve městě posíleny hlídky pořádkové služby a Městský úřad vydal zákaz prodeje lihovin.⁴⁷ Autor článku informuje o případných nepokojích, které mohou nastat v dvanáctitisícovém městečku mezi majoritní společností a Romy. Nepochopitelné je, proč faráři zdůrazňují, že viník je jen jeden a že romské děti za nic nemůžou? Tato souvislost v tomto textu není jasná.

3.4.5 Zemřel Gustáv Husák

Tento článek informuje o smrti bývalého prezidenta ČSSR a generálního tajemníka ÚV KSČ Gustáva Husáka. Smrt bývalého prezidenta nastala včera po poledni v Bratislavě po tom, co mu selhal srdeční, cévní a dýchací systém. Na přání příbuzných rozloučení

---

⁴⁵ Srov. POHUNKOVÁ, D. Programové prohlášení – Sdružení „Ochrana nenarozeného života“. *Úcta k životu I., Život nenarozený: Zvon*, české katolické nakladatelství, 1991. ISBN: 80-7113-010-9, s. 196-197.

⁴⁶ Srov. Návrh zdravotnické reformy počítá i s potraty pro cizinky. *Česká televize*.: Aktualizováno 3. 5. 2011. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/122855-navrh-zdravotnicke-reformy-pocita-i-s-potratty-pro-cizinky/>>.

⁴⁷ Srov. Viník je jen jeden. *Mladá fronta DNES*. 24. 10. 1991, roč. 2, č. 249, s. 7.

s bývalým prezidentem proběhne v uzavřeném rodinném kruhu.⁴⁸ V tomto článku se velmi stroze informuje o smrti bývalého prezidenta. Jsou zde jen základní příčiny jeho smrti. Mnoho čtenářů neví, kdy se bývalý prezident narodil, kde studoval, co pro Československo udělal nebo jaká rozhodnutí v jeho životě nebyla správná. Pro uctění jeho památky by bylo pozorné, kdyby u tohoto článku byla fotografie Gustáva Husáka.

3.5 Články z Lidových novin 2010

Nyní se přesuneme do roku 2010 a začneme články z Lidových novin. Zde se vybrané články věnují tématům: srážka vlaků, autonehoda, téma eutanazie, nález mrtvoly a sebevražda ženy. Články byly vybrány podle aktuálních témat, o kterých se v tomto roce psalo. Dva články z této podkapitoly a to o srážce dvou vlaků a o eutanazii se objeví i v následující podkapitole.

3.5.1 Při srážce vlaků na Slovensku zemřeli tři lidi

Srážka vlaků ve Špišské Nové Vsi na východním Slovensku si vyžádala tři mrtvé a okolo patnácti zraněných osob. Na místě havárie zasahoval záchranářský vrtulník. Podle předběžných neoficiálních zpráv jeli v lokomotivě všechny oběti. Lokomotiva zřejmě byla po opravě brzd a právě byla na testovací jízdě po opravě. Vedoucí operativního řízení hasičského a záchranného sboru v Košicích poskytl České tiskové kanceláři rozhovor. Dle prvních informací byli hlášeni tři mrtví a jeden člověk je v ohrožení života. Vyprošťování raněných z vlakové soupravy trvalo podle jeho názoru delší dobu. Tisková mluvčí slovenských železnic poskytla informace, že k nehodě došlo, půl hodiny před polednem. Do stojícího osobního vlaku narazila lokomotiva společnosti Cargo Slovakia. Lokomotiva společnosti Cargo Slovakia byla zcela zdemolována a osobní vlak po nárazu vykolejil jednou nápravou.⁴⁹

Článek stručně popisuje srážku dvou vlaků, ke které došlo na Slovensku. Autor článku opomíná, že o život přišlo několik lidí, kteří byli ve vlaku a někam se zrovna

---

⁴⁸ Srov. Zemřel Gustáv Husák. *Mladá fronta DNES*. 19. 11. 1991, roč. 2, č. 270, s. 1.

⁴⁹ Srov. (ČTK), Při srážce vlaků na Slovensku zamřeli tři lidi. *Lidové noviny*. 2. 4. 2010, roč. 23, č. 78, s. 7.

chystali jet. Proč tedy zde není uvedeno, kam osobní vlak měl jet? Bylo by určitě dobré, kdyby autor článku napsal informací víc.

3.5.2 Při jediné srážce zemřeli

Autonehoda se stala mezi obcemi Rokle a Vinaře na Chomutovsku. Na místě se srazilo čelně nákladní a osobní auto. Náraz nepřežily čtyři osoby z osobního auta značky Peugeot. Tisková mluvčí chomutovské policie řekla, že podle předběžného šetření bylo zjištěno, že autonehodu pravděpodobně zavinil řidič osobního auta. Tento řidič předjížděl jiné auto, nestihl se přeřadit zpět do svého pruhu a v protisměru narazil do nákladního auta. Čtyři oběti nehody z osobního auta byli mladíci z učiliště ve věku 19 let z Lounska. Při vyprošťování těl zasahovali hasiči se speciální technikou.⁵⁰

Autor článku a tisková mluvčí chomutovské policie velmi diskrétně popsali tuto autonehodu. Celkem srozumitelně z textu vyplývá, že vzhledem k věku mladíku byli ještě nezkušení v dopravním provozu a nebyli ostražití. Čtenář se z článku nedozvěděl, co se stalo s řidičem nákladního auta.

3.5.3 Eutanazie? Němci dají na přání pacienta

Nejvyšší německý soud posílil práva pacientů, kteří mají zájem o eutanazii. Stalo se tak včera večer v procesu proti nejmenovanému právníkovi, který svým klientům poradil odpojit jejich matku od podpůrných přístrojů. Dle soudu není protizákonné trestat někoho za to, že splnil přání pacienta a odpojil ho z podpůrných přístrojů. Část rozsudku Spolkového nejvyššího soudu v Karlsruhe zněla takto: „Vyjádřené přání nebýt udržován při životě uměle je rozhodující“. Důvod, proč soud řešil tento případ, byl ten, že právník, který doporučil klientům odpojit jejich matku od kapaček, pochybil. Pacientka byla takto udržována při životě a byla v komatu. Prodělala mrtvici, nacházela se v hospici a personál s platnými zákony ji odmítl od přístrojů odpojit. Pacientka byla nakonec odpojená rodinou, ale lékařem jí byly zavedené nové hadičky. Žena byla nějakou dobu na živu a pak zemřela na selhání srdce. Právník, který poradil rodině odpojit ženu z přístrojů od zemského soudu ve Fuldě, dostal podmínku na devět měsíců

---

⁵⁰ Srov. (ČTK, dom), Při jediné srážce zemřeli. *Lidové noviny*. 20. 4. 2010, roč. 23, č. 92, s. 8.

za údajný pocit zabití. V Německu je dovolená tak zvaná pasivní eutanazie, kdy je člověk odpojen od umělé udržovaných přístrojů a dožívá.⁵¹

Autor článku informuje o rozhodnutí soudu poměrně stroze. Nejde mu ani tak o život pacientky, která zemřela, ale o právníka, který dostal podmínku. Čtenář v česku vlastně neví, jak se tento případ v Německu řešil a hlavně nejsou známe další okolnosti. V Evropě na vlastní přání umožňuje ukončit život legislativa v Nizozemí, Belgií, Německo a v poslední době i Švýcarsko.⁵² Jednotlivé případy pacientů se posuzují a stále je zde i mnoho odpůrců, kteří takou smrt odmítají. Eutanazie je v České republice zákonem přísně zakázaná a trestá se jako vražda. Společnost je v tomto tématu stále rozpolcená. V případě schválení eutanazie existuje i mnoho obav k jejímu zneužití.⁵³ Přesto je nutné, aby se lidé o toto téma zajímali a uvažovali o něm.⁵⁴

3.5.4 U benzínky měsíc ležela mrtvola cizince

V Praze Hostivaři našli mrtvolu muže, která již byla ve značném rozkladu. Tento nález byl nahlášen na linku 158. Policisté z Prahy 10 místo nálezu prohledávali několik hodin a zajišťovali důkazy. Dle slov mluvčí policie tělo muže se nacházelo u benzínky v Průmyslové ulici přibližně měsíc. Věk muže se odhaduje na sedmačtyřicet let. Přivolaný lékař na těle muže nenašel známky násilné smrti. Pravděpodobně se jedná o náhlé úmrtí, ale přesné informace určí soudní pitva.⁵⁵ V tomto článku zcela chybí informace o nalezeném muži. Čtenáři se o muži dozvěděli, jak byl starý, ale nevíme jak je možné, že tělo muže leželo bez povšimnutí u benzínky celý měsíc?

3.5.5 Mladá žena skočila pod jedoucí metro. Nepřežila

Včera ve stanici Můstek okolo půl šesté hodiny neznámá mladá žena skočila pod jedoucí soupravu metra. Tělo ženy zůstalo zaklíněné mezi vagony a žena těžkým zraněním podlehla. Mluvčí pražské policie řekla, že se věk ženy odhaduje na 25-30 let

---

⁵¹ Srov. (ČTK). Eutanazie? Němci dají na přání pacienta. *Lidové noviny*. 26. 6. 2010, roč. 23, č. 148, s. 8.

⁵² Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Historické a současné názory na eutanazii. *Thanatologie: nauka o umírání a smrti*: Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-471-3, s. 126.

⁵³ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Eutanazie v České republice. *Thanatologie: nauka o umírání a smrti*: Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-471-3, s. 132.

⁵⁴ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Eutanazie. *Rub života- líc smrti*: Praha: Orbis, 1975. s. 78.

⁵⁵ Srov. (ČTK). U benzínky měsíc ležela mrtvola cizince. *Lidové noviny*. 13. 9. 2010, roč. 23, č. 213, s. 6.

a podle záznamu z kamer pod jedoucí soupravu metra skočila úmyslně. Podle záznamu nic nenasvědčuje tomu, že by žena spadla pod jedoucí soupravu náhodně. Tělo ženy vyprošťovali hasiči přes tři hodiny. Provoz metra musel být zastaven v obou směrech mezi stanicemi: Náměstí Míru a Dejvická. Cestujícím byla poskytnutá náhradní autobusová doprava. Linkové autobusy z Dejvic na Hradčanskou jezdily mimo své obvyklé trasy až na Staroměstskou. Doprava metra na trase A byla obnovena ve večerních hodinách.⁵⁶ V článku se víc upřednostňuje omezení dopravy metra, než smrt ženy. Čtenář na konci článku zapomene na tragickou událost a pamatuje si jen, že doprava metra byla omezená. Autor článku zcela opomíjí závažnost činu ženy, která se rozhodla spáchat sebevraždu.

3.6 Články z Mladé fronty DNES 2010

Stejně jako v předešlé kapitole i zde jsou články z roku 2010 z Mladé fronty DNES. S předešlou podkapitolou může porovnat články o srážce vlaků a eutanazii, které již byly popsány v Lidových novinách. Dále se v této podkapitole bude psát o autonehodách a vraždách dvou osob. V článku o hádce dvou žen v erotickém klubu stojí za zmínku žádost policie České Republiky o pomoc široké veřejnosti při pátrání vražedkyni. Tato žádost od policie České Republiky byla ojedinělá.

3.6.1 Za srážku slovenských vlaků mohou nefunkční brzdy

Včera na nádraží ve Spišské Nové Vsi na východním Slovensku došlo ke střetnutí dvou vlaků. Nákladní lokomotiva ve zkušební jízdě po opravě brzd vrazila do stojícího osobního vlaku. Vedoucí záchranného a hasičského sboru v Košicích řekl, že byly nahlášeny tři mrtvé a jeden člověk je těžce zraněný. Dále podle jeho slov vyprošťovat raněné trvalo delší dobu, dalších patnáct osob utrpělo lehká a středně těžká zranění. Podle prvních informací došlo ke střetnutí vlaků tak, že nákladní lokomotiva společnosti Cargo Slovakia vrazila do stojícího osobního vlaku. Pravděpodobným důvodem nehody je selhání elektrodynamické brzdy. Lokomotiva se nedala ovládat a zrychlovala. Podle nepotvrzených zpráv při nehodě zahynuli zaměstnanci z depa, kteří

---

⁵⁶ Srov. (ČTK, dom). Mladá žena skočila pod jedoucí metro. Nepřežila. *Lidové noviny*. 22. 9. 2010, roč. 23, č. 221, s. 5.

lokomotivu po opravách testovali. V lokomotivě jelo šest osob, čtyři zahynuli a dva stihli vyskočit. Podle zjištění televize Markýza mezi zahynulými muži byl inženýr, který údajně vyvinul regulátor jízdy, který se právě testoval. Jeden ze svědků v osobním vlaku řekl, že zrovna procházel uličkou ve vagonu, když ucítil silný náraz. Některým cestujícím byly způsobené tržné rány. Nehoda provoz na železnici ani zpoždění nezpůsobila.⁵⁷

V tomto článku se píše o srážce dvou vlaků, ke které došlo ve stanici. Autor píše o mrtvém inženýrovi a o jeho spolupracovnících, kteří náraz nepřežili. V článku však chybí informace o zraněných cestujících. Bude nehodu vyšetřovat drážní inspekce?

3.6.2 Každý má právo na smrt, rozhodl německý soud

Ústavní soud v Německu včera vynesl rozsudek nad případem ženy, která si přála být odpojena od výživy. Dle rozhodnutí soudu je přání pacienta na prvním místě. Ovšem z morálního hlediska je těžké se rozhodnout pro a proti eutanazii. Stejně tak je těžké rozhodnout se pro aktivní nebo pasivní eutanazii. Pacientka, která byla ještě při vědomí a těžce nemocná řekla své dceři, že si nepřeje být udržovaná při životě uměle. Po tomto přání upadla do komatu a dcera, tak neměla přání matky napsané na papíře. Zdravotní stav pacientky v komatu se zhoršoval, byla převezená do hospiců a udržovaná při životě. Právník rodiny dceři poradil, aby své mamince přeřízla hadičku s umělou výživou a dcera to udělala. Ovšem z etického hlediska dcera splnila přání své matky, ale z legálního hlediska porušila Německý zákon a matku zabila. V mnoha Evropských zemích je eutanazie povolena, ve Švýcarsku je dokonce proslulá klinika Dignitas do které jezdí zájemci o smrt z celé Evropy, aby mohli dostat smrtící koktejl. V České republice je eutanazie přísně zakázána a trestaná vězením. Po tom, kdy dcera své matce přeřízla hadičku s výživou, tak lékaři v hospici pochopily, proč se stav pacientky zhoršuje a odvezli ji do nemocnice. Pacientka v nemocnici po dvou dnech zemřela a to přirozenou smrtí. Po vyšetřování se zjistilo, že dceru na přířiznutí hadičky s výživou navedl právník rodiny. Tento případ se dostal do soudu ve Fuldě a právník byl odsouzen k devíti měsícům podmínky. Včerejší Ústavní soud v Karlsruhe musel projednat

---

⁵⁷ Srov. (ČTK). Za srážku slovenských vlaků mohou nefunkční brzdy. *Mladá fronta DNES*. 2. 4. 2010, roč. 21, č. 78, s. A3.

rozsudek nad právníkem ještě jednou. Na rozsudek s očekáváním čekala široká veřejnost a lékaři. Soud rozhodl, že přeříznutí hadičky s výživou není trestné. Dcera zemřelé ženy, tak byla zproštěna obvinění, ale právník byl odsouzen na pokus o vraždu. V Německu je aktivní pomoc při umírání zakázána a trestaná pětiletým vězením. Pasivní eutanazie je však povolena pouze v případě, kdy rodinný příslušníci a lékaři odmítnou péči nevléčitelně nemocných.⁵⁸

Autorka článku velmi dobře popsala případ pacientky, které dcera splnila její výslovné přání nebyt udržovaná uměle na životě. Z článku tedy víme, co se stalo a jaký rozsudek vynesl soud nad obžalovanou dcerou, právníkem a že podle nového rozhodnutí Ústavního soudu výslovné přání pacienta je klíčové. Autorka k hlavnímu článku poskytla informace, co vlastně je eutanazie, jak se rozděluje a v jakých Evropských zemích je povolena. Čtenáři takové informace pomůžou, aby si vytvořil vlastní názor na toto téma i na případ, který projednávaly německé soudy.

3.6.3 Dvě nehody za hodinu=1 mrtvý

Na tahu z Písecka do Prahy došlo ke dvěma vážným nehodám. Úsek z Čimelic do Prahy si za posledních pět let vzal již pět lidských životů. Jihočeský policejní mluvčí informoval media, že první autonehoda se stala v sobotu ráno mezi čtvrtou a pátou hodinou. Čtyřiapadesátiletý řidič sjel mimo vozovku, ujel sedmdesát kilometrů a narazil do stojícího bagru. Náraz nepřežil. Druhá nehoda se stala o hodinu později u křižovatky Lety. Třiačtyřicetiletý řidič vyjel mimo silnici, převrátil se přes bok na střechu a narazil do stromů. V autě jely čtyři osoby, dvě osoby se zranily těžce a dvě lehce. Podle předběžného vyšetření řidič vyjel ze silnice kvůli mikrospánku. Dále autor článku upozorňuje čtenáře na místa, kde dochází nejčastěji k autonehodám a to: u betonového nadjezdu blízko pobočky na Solenice a u křižovatky Lety.⁵⁹ Autor píše, že řidič z prvního auta byl na místě mrtvý, takže případná záchranná pomoc se tím vylučuje. U druhé nehody chybí informace o případných raněných.

---

⁵⁸ Srov. SUCHÁ, L. Každý má právo na smrt, rozhodl německý soud. *Mladá fronta DNES*. 26. 6. 2010, roč. 21, č. 148, s. A7.

⁵⁹ Srov. Dvě nehody za hodinu=1 mrtvý. *Mladá fronta DNES*. 28. 6. 2010, roč. 21, č. 149, s. A7.

3.6.4 Hádka dvou žen v erotickém klubu skončila smrtí

Včera večer v Jindřichově Hradci došlo v erotickém klubu k hádce dvou žen. Osmačtyřicetiletá žena byla provozní klubu a hádka proběhla mezi ní a mladou ženou, která v klubu pracovala. Právě tato mladá žena svojí nadřizenou uhodila a utekla. Záchranná služba po příjezdu starší ženu odvezla do nemocnice, kde ji však už lékaři nemohli zachránit. Mluvčí jihočeské policie vyhlásila celostátní pátrání po třiaadvacetileté podezřelé. Tato žena nejprve napadla slovně provozní nočního klubu a pak ji způsobila smrtelné zranění. Dále policejní mluvčí řekla, že kriminalisté jsou na místě vraždy a žena zemřela na bodné rány, zatím neurčeným předmětem. Co přesně vedlo mladší ženu k vyvolání hádky, bylo předmětem vyšetřování. Noční klub v Jindřichově Hradci ve Vídeňské ulici byl již dlouhodobě odsuzován místními obyvateli. Dále podle statistik šlo na jihu Čech již o pátou vraždu v tomto roce. Všechny pachatele předtím byli dopadeni.⁶⁰ V článku je vidět dobře spolupráce policie a medií. Vyhlášení celostátního pátrání po mladé ženě bylo doprovázeno její fotografií. V článku byl dále uveden název ulice, kde se nachází noční klub, ze kterého mladá žena vyběhla. Tímto článkem se zvýšily procenta dopadení vražedkyně.

3.6.5 Vyhazovač ubil zaměstnance Hradu

Vyhazovač nočního klubu v Dejvicích v sobotu těžce zranil hosta podniku. Policie již tohoto muže obvinila z ublížení na zdraví s následkem smrti. Muž však obvinění popírá a tvrdí, že ho host napadl a on se musel bránit. Podle zdroje Lidovky.cz host nočního klubu pracoval na Hradě jako dramaturg. Mluvčí Hradu tuto smutnou informaci potvrdil. Celá událost se odehrála v nočním baru kolem půlnoci. Jednačtyřicetiletý vyhazovač pravděpodobně napadl o rok staršího hosta, kterého vážně zranil na hlavě. Pracovnice baru zavolala záchrannou službu a ohlásila zranění hosta jako pád ze schodů. Záchranná služba hostovi pomoci nemohla. Při vyšetřování svědkyně řekla, že muž ze schodu nespádl, ale byl zbit. Vyhazovač hned po incidentu z podniku odešel. Nyní je muž obviněn z těžkého ublížení na zdraví s následkem smrti a je ve vazbě. Právní zástupce obviněného vysvětlil situaci tak, že host nechtěl zaplatit útratu a jeho

---

⁶⁰ Srov. Hádka dvou žen v erotickém klubu skončila smrtí. *Mladá fronta DNES*. 17. 9. 2010, roč. 21, č. 217, s. B, B3.

klient použil mírné donucovací prostředky, které host opětoval, a došlo k silnějším donucovacím prostředkům, které hosta přivedli do bezvědomí. Dále bylo uvedeno, že obžalovaný sloužil 4,5 let v armádní brigádě rychlého nasazení a hrozí mu trest odnětí svobody na šestnáct let.⁶¹

V článku se popisuje tragická událost, která si vyžádala jeden lidský život. Není zde uvedeno, zda host opravdu nechtěl zaplatit svou úhradu nebo zda to byla náhoda. Mohlo se přece stát, že host u sebe neměl potřebnou finanční hotovost nebo mohl být okraden a vyhazovač muži nevěřil. Přístup vyhazovače k jeho činu je velmi nestandardní. Bylo by dobré vědět, zda se někdo snažil hostovi pomoci v obraně.

3.7 Články z Lidových novin 2011

Závěrečným rokem pro články z Lidových novin bude rok 2011. Články budou zaměřeny na autonehody, sebevraždu policisty, zemětřesení v Turecku a na smrt Václava Havla. Tyto články byly vybrány, tak aby navazovali na předešlé autonehody, zemětřesení v Iránu a sebevraždami. Zároveň jsou články identické s následující kapitolou.

3.7.1 Nehoda autobusu: 1 mrtvých, 9 zraněných

Včera před polednem došlo mezi Tuchlovicemi a Kamenným Žehrovicemi na Kladensku ke srážce autobusu a kamionu. Nehodu nepřežil jeden člověk a devět osob utrpělo lehčí a střední zranění. K nehodě došlo na rovném úseku, vozidla po střetnutí byla odhozena do příkopu a to přibližně 50 metrů od sebe. Po nárazu se z kamionu odtrhla přední část a zablokovala silnici. Autobus byl v příkopu a okolo něj ležela zavazadla cestujících. Silnicí se mohlo projet šest hodin po nehodě. O život přišel cestující autobusu, kterému bylo třiačtyřicet let. Dle slov tiskové mluvčí středočeského kraje sedm minut po oznámení nehody záchranáři přijeli na místo nehody. Devět cestujících bylo odvezeno do nemocnice. K místu nehody byly přivolány dva vrtulníky záchranné služby, které nakonec nebyly nutné. U místa nehody pomáhali s odklizením středočeští hasiči, kteří z autobusu taktéž vyprostili šest osob.⁶²

---

⁶¹ Srov. Vyhazovač ubil zaměstnance Hradu. *Mladá fronta DNES*. 20. 9. 2010, roč. 21, č. 219, s. A3.

⁶² Srov. (ČTK). Nehoda autobusu: 1 mrtvých, 9 zraněných. *Lidové noviny*. 5. 2. 2011, roč. 24, č. 30, s. 5.

Autor článku velmi dobře popsal místo nehody. Jsou zde všechny informace: kde k nehodě došlo, jak vypadalo místo po nehodě, kdo u nehody zasahoval, kolik cestujících bylo zraněných a že jeden člověk zemřel. Nejsou zde uvedeny důvody nehody.

3.7.2 BMW smetlo felicii: šest mrtvých

Včerejší nehoda u Prostějova na silnici R 46 si vyžádala šest lidských životů. Čelně se srazily dva osobní automobily značky BMW a Škoda Felicia. Dle slov ředitele záchranné služby čtyři lidé zemřeli na místě a dvě osoby se snažili záchranáři resuscitovat. K nehodě došlo dvě stě metrů od obchodního domu Kaufland ve směru na Brno. Auto BMW, které řídila žena ve směru z od Brna na Olomouc z neznámých důvodů vyjelo do protisměru a čelně se srazilo s Felicií. Mluvčí policie řekla, že šest dospělých osob zemřelo na místě a z toho jedno dítě ve věku jedenácti let. Proč řidička BMW přerazila svodidla a dostala se do protisměru, není známo. Vyšetřování bylo zahájeno, ale důvodem tohoto činu nebylo určitě náledí. Auto BMW nenechalo na silnici brzdnou dráhu, jakou rychlostí tedy jela řidička BMW, není možné bez znalců zjistit. Policie žádá případné svědky o pomoc.

Posádku BMW tvořila řidička Češka a její spolujezdec Němec. Posádkou Felicie byli dva muži, žena a dítě. Pravděpodobně byli příbuzní a jeli z Panamy. Osoby z aut vyprošťovali hasiči. Na místo nehody byl taktéž přivolán záchranný vrtulník, který bohužel nebyl využit. Nehoda zablokovala silnici v obou směrech. V tomto úseku silnice se již v minulých letech stalo několik nehod. V září roku 2006 nepřežilo srážku s kamionem u Prostějova pět Poláků. V únoru 2008 pak na silnici R7 na Lounsku srazil nákladní vůz, mikrobuse a osobní auto. Srážku tehdy nepřežilo osm lidí. Včerejší nehoda s šesti mrtvými patří k jedné z nejtragičtějších. Autor článku popsal události, které se staly na silnici u Prostějova velmi objektivně. Jsou zde informace nejen o nehodě, která se stala den předtím a při které zemřelo šest lidí, ale informuje zde i o nehodách, které se staly před několika lety.⁶³ Tím, že autor připomněl události z minulých let a uctil tím památku těchto obětí. Zároveň tento článek může posloužit, jako varování pro všechny řidiče a vyzývá k opatrnosti na silnicích u Prostějova. Pozitivní je, že policie vyzvala

---

⁶³ Srov. (ČTK, jih). BMW smetlo felicii: šest mrtvých. *Lidové noviny*. 10. 2. 2011, roč. 24, č. 34, s. 5.

svědky nehody k poskytnutí výpovědí. Právě s pomocí výpovědí se zjistí, co se stalo. Autor poskytuje přesná fakta k této události, což je základním kriteriem pro úplnost celého článku. Uvádí vyjádření tiskové mluvčí policie a jednoho ze záchranářů. Tato vyjádření vedou k objektivnějšímu zpravodajství.⁶⁴

3.7.3 Elitní policista spáchal sebevraždu

V pondělí odpoledne v parku na Letné v Praze našli kolemjdoucí muže s prostřelenou hlavou. Policisté při vyšetřování zjistili, že tělo muže patří elitnímu detektivovi protikorupční policie. Tento detektiv dle deníku Právo řídil odbor praní špinavých peněz. Ředitel protikorupční policie řekl, že detektiv s největší pravděpodobností spáchal sebevraždu a dopis na rozloučenou nezanechal, motiv sebevraždy není znám. Deník Právo upozornil, že sebevražda detektiva může mít spojitost s jeho funkcí detektiva. V odboru specializujícím se na vyhledávání špinavých peněz a daňových úniků, před nějakou dobou proběhla kontrola nakládání peněz ze zvláštního fondu. Peníze z tohoto fondu slouží detektivům pro vyplácení odměn informátorům. Kvůli nesrovnalostem ve fondu byl zemřelý detektiv odvolán ze své funkce. Šéf protikorupčního útvaru zatím odmítá tvrzení, že detektiv spáchal sebevraždu. Mluvčí inspekce policie šetří nadále tento případ, byla nařízena soudní pitva, znalecké posudky a byly zahájeny úkony trestního řízení. Dále se autor článku zmiňuje o další sebevraždě elitního důstojníka, která se stala během posledního roku. Důstojník se loni v září zastřelil v budově policejního prezidia v Praze. Minulý rok si taktéž vzala život kvůli šikaně nadřízených vyšetřovatelka hospodářské kriminality. Před rokem bylo taktéž v Ostravě nalezeno tělo pracovnice tamějšího městského ředitelství. Nejpodivnější však byla sebevražda zástupce ředitele pražské policie, která se stala na začátku roku 2005. Muž byl oběšený a tělo bylo pobodané 29 bodnými ranami. Soudní pitva však potvrdila, že muž si bodné rány způsobil sám, nebyly totiž dostatečné hluboké, aby způsobiley smrt. Výsledný verdikt byl, že šlo o sebevraždu.⁶⁵

V tomto článku se píše o sebevraždách policistů. Pravděpodobně se autor článku snaží čtenářům přiblížit to, že i policisti jsou jen lidé, kteří mají své starosti

---

⁶⁴ Srov. McQUAIL, D. Objektivita ve zpravodajství. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 285.

⁶⁵ Srov. Elitní policista spáchal sebevraždu. *Lidové noviny*. 21. 4. 2011, roč. 24, č. 94, s. 3.

a kteří jsou schopní spáchat sebevraždu. V článku není uvedeno jméno policisty, které hraje roli ve vyšetřování kauzy neoprávněného vyplácení peněz.

3.7.4 Při otřesech v Turecku zemřelo deset lidí

Ve středu večer zasáhlo východoturecké město Van zemětřesení o síle 5,7 stupně Richterovi škály. Podle prvních informací při zemětřesení přišlo o život nejméně deset lidí a několik desítek zůstalo uvězněno pod zříceninami. Záchranářům se podařilo vyprostit 27 lidí, dvě těžce zraněné osoby vrtulníky z Ankary přepravily do nemocnice, přibližně sto lehčích poranění se ošetřovaly v místních nemocnicích. Včera ve Vanu demonstranti protestovali proti údajné nedostatečné humanitární pomoci jejich poškozené oblasti. Policisté tuto demonstraci rozehnali. Podle dostupných zpráv se ve městě zřítily 25 budov včetně dvou hotelů. V jednom z hotelu bylo ubytováno 50 až 70 lidí, kteří se pohřešují. České velvyslanectví v Ankaře proto zatím nemá žádné informace o Češích, kteří by se v této oblasti pohybovali.⁶⁶

Autor článku informaci o zemětřesení pojal poměrně úzce. Víme tedy, v jaké oblasti zemětřesení proběhlo, ale nevíme rozsah poškozené oblasti. Kolik obyvatel má město Van? Kolik obyvatel bylo zasáhnuto okolo města Van? Proč demonstranti protestovali proti nedostatečné humanitární pomoci? Velmi pozorné od autora bylo napsat, že o Češích v této oblasti nejsou žádné informace. Občany Česka to jistě uklidnilo.

3.7.5 Smrt prezidenta Václava Havla

V článku se píše o nejbolestivější události roku 2011, což byla pro mnohé smrt Václava Havla. Václav Havel zemřel týden před Vánoci 18. prosince na své chalupě na Hrádečku ve věku 75 let. Zemřel náhle ve spánku po boku své manželky Dagmar. Václav Havel byl první polistopadový prezident a jeho smrt zasáhla nejenom všechny v Česku, ale i mnohé v celém světě. Ostatky s Václavem Havlem byly vystaveny v Pražské křižovatce a pak ve Vladislavském sále na Pražském hradě. V Česku byl vyhlášen tří denní státní smutek, vlajky viseli na půl žerdi, rušili se divadelní

---

⁶⁶ Srov. (ČTK). Při otřesech v Turecku zemřelo deset lidí. *Lidové noviny*. 11.11. 2011, roč. 24, č. 264, s. 8.

představení, koncerty a zábavné pořady. S bývalým prezidentem se přišlo rozloučit víc než deset tisíc lidí. Na Hradčanské náměstí lidé nosili květiny, zapalovaly svíce, zvonili klíči a brečeli. Na den pohřbu do katedrály svatého Víta přijeli ze zahraničí významné osobnosti a státníci.⁶⁷

V tomto článku, i když krátce se píše o rekapitulaci smrti Václava Havla. Autor zdůraznil, že bývalý prezident již byl ve věku 75. let, zemřel ve spánku, což znamená, že se netrápil. Poslední chvíle byl po boku své manželky a na své chalupě v pro něj příjemném prostředí. Dále se zde píše o tom, jak se občané loučili s touto významnou osobností, ani tři dny nestačily na to, aby se mohl rozloučit každý. Ze zahraničí přijelo mnoho dalších osobností, které měli Václava Havla rádi a kteří si cenily jeho zásluh a toho, co pro Československo a Česko udělal. Myslím, že i na Vánoce mnoho lidí ocenilo, že se o této smutné události psalo.

3. 8. Články z Mladé fronty DNES 2011

V této poslední podkapitole skončíme v roce 2011 a to články z Mladé fronty DNES. Články jsou identické s předešlou podkapitolou z Lidových novin. Bude zde opět dvě autonehody, zemětřesení v Turecku a smrt Václava Havla. Je zde možné porovnat, jak se píše o smrti v těchto článcích a o tom, jak se píše o stejných událostech v různých denících.

3.8.1 Tragická nehoda autobusu. Zabil cestující silný vítr?

Mezi obcemi Tuchlovice a Kamenné Žehrovice došlo včera v poledne k autonehodě. Dlouhý nákladňák se čelně střetl s linkovým autobusem ve směru z Rakovníku do Prahy. Podle informací mluvčí střeďočeské záchranky zemřel třiačtyřicetiletý muž a dalších devět lidí bylo zraněno. Zranění byli odvezeni do nemocnic v Kladně a v Praze – Motole. Na místo nehody byli přivoláni záchranáři z Kladna a dva záchranné vrtulníky. Podle prvního vyšetřování k nehodě došlo na rovném přehledném úseku. Podle slov určitého svědka tento úsek je však nebezpečný a jak řidiči, tak i motorkáři zde jezdí

---

⁶⁷ Srov. Smrt prezidenta Václava Havla. *Lidové noviny*. 24. 12. 2011, roč. 24, č. 304, s. 3.

velmi rychle. Podle předběžného vyšetření policie a slov záchranáře řidič nákladáku v šestadvaceti letech neměl potřebné zkušenosti s řízením a nezvládl silný boční vítr.⁶⁸

Z článku se čtenář dozví, kde k nehodě došlo, kdo zemřel a kolik bylo raněných. Jsou zde uvedeny i dvě nemocnice, kam byli ranění odvezeni. Z dalšího vyšetření a výpovědí svědku policie bude vědět, kdo je viníkem nehody, ale v článku se píše, že pravděpodobně za to muže mladý řidič. Otázkou je, zda tato informace je pravdivá a zda tohoto řidiče nepoškodí?

3.8.2 BMW přeletělo svodidla a vletlo do škodovky. Zemřelo šest lidí

Včera u Prostějova došlo na silnici R46 k dopravní nehodě, která si vyžádala šest lidských životů včetně jedenáctileté dívky. Okolo osmé hodny ráno řidička vozu BMW přeletěla svodidla, vletěla do protisměru a srazila se s autem Škoda Felicia. Na místo byli přivoláni hasiči, kteří těla z aut vystříhávali. Bohužel, ale už nebylo komu pomoci. Náměstek ředitele krajské záchranné služby řekl, že čtyři lidé zemřeli hned a jednu dospělou osobu a dítě se záchranáři snažili resuscitovat. Podle předběžného vyšetření auto BMW přeletělo svodidla ze zatím neznámých důvodů. Další podrobnosti mluvčí policie odmítla komentovat. Řidička BMW byla Češka, její spolujezdec byl Němec, posádku druhého auta tvoří Čech, s kterým jela rodina, která měla Česko panamská občanství. V autě tedy byli dva muži, žena a jedenáctiletá dívka. Dále zde autor článku uvádí informace o poslední podobně tragické autonehodě, která se stala v Karviné v loňském roce. Tehdy při střetu zemřely čtyři osoby a jedna osoba zemřela během převozu do nemocnice.⁶⁹ Autor článku neposkytl víc informací, než bylo možné asi získat. Pravděpodobně tisková mluvčí policie nechtěla spekulovat o možných důvodech. Otázkou tedy je, jak je možné, že auto BMW přeletělo svodidla? Není možné, že na

---

⁶⁸Srov. EICHLER, P. Tragická nehoda autobusu. Zabil cestující silný vítr? *Mladá fronta DNES*. 5.2.2011, roč.22, č. 30, s. A5.

⁶⁹ Srov. BMW přeletělo svodidla a vletlo do škodovky. Zemřelo šest lidí. *Mladá fronta DNES*. 10. 2. 2011, roč. 22, č. 34, s. A4.

vině této nehody je ne jen řidička, ale i příliš nízká svodidla? V mediích se již několikrát mluvilo a nízkých svodidel, která dostatečně nezabezpečují bezpečnost na silnicích.⁷⁰

3.8.3 Detektiv protikorupční policie se zastřelil

V Praze na Letné se v pondělí odpoledne zastřelil elitní policista z protikorupční policie. Podle deníku Právo detektiv pracoval v útvaru boje s korupcí a řídil odbor praní špinavých peněz. Dále deník uvádí, že jeho sebevražda mohla mít souvislost s jeho prací. Nedávno proběhla u detektiva v práci kontrola s nakládáním peněz ze zvláštního finančního fondu, který slouží k odměnám informátorů. Po této kontrole detektiv byl odvolán ze své funkce z důvodu podezření zneužívání těchto peněz.⁷¹

Článek poskytuje jen obrysově ty nejdůležitější informace o této události. Zcela zde chybí vyjádření policejního mluvčího. Autor článku se odvolává na informace z deníku Právo, které nemusí být ověřené. O smrti detektiva víme jen to, že spáchal sebevraždu zastřelením. Nevíme však, co přesně muže k vraždě přimělo.

3.8.4 Nové zemětřesení zabilo nejméně deset lidí

Východoturecké město Van zasáhlo ve středu večer zemětřesení o síle 5,7 stupně Richterovi škály. Podle prvních informací o život přišlo sedm lidí a několik desítek osob se pohřešuje. Podle dostupných zpráv se zřítilo 25 budov, z nichž 22 byly obydlené z předchozího zemětřesení z 23. října. Tehdy přišlo o život přes 600 osob a dalších 50 tisíc lidí zůstalo bez střechy nad hlavou.⁷² Z článku se nedozvíme, zda obětem zemětřesení byla poskytnuta humanitární pomoc. Kolik osob v zasažené oblasti žije? Pohybovali se v době zemětřesení v této oblasti cizinci? Mohl přijít o život Čech nebo může být zraněn?

---

⁷⁰ Srov. Události. *Česká televize*. 15. 2. 2011. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/211411000100215/obsah/147326-prilis-nizka-svodidla>>.

⁷¹ Srov. (ČTK). Detektiv protikorupční policie se zastřelil. *Mladá fronta DNES*. 21. 4. 2011, roč. 22, č. 94, s. A6.

⁷² Srov. (ČTK, AP). Nové zemětřesení zabilo nejméně deset lidí. *Mladá fronta DNES*. 11. 11. 2011, roč. 22, č. 264, s. A7.

3.8.5 Bojovník dobojoval. V klidu, ve spánku

V článku se píše o posledním československým a prvním českým prezidentovi Václavovi Havlovi, který skonal na své chalupě na Hrádečku. Václavovi Havlovi podle lékařů selhal krevní oběh a zemřel ve spánku v 10:15. Od léta odpočíval na své chalupě a nabíral síly po nemoci dýchacích cest. Svou práci v průběhu posledního roku omezoval, nevystupoval na veřejnosti a věnoval se režírování svého filmu *Odcházení*, který ho velmi vyčerpal. V posledních chvílích byla po boku Václava Havla jeho manželka Dagmar a řeholnická sestra, která se o bývalého prezidenta poslední týdny starala.

Zpráva o smrti Václava Havla obletěla celý svět. Mnoho Čechů, ale i světově významných osobností tato zpráva zarmoutila. Téměř všechny media v Česku a zahraničí informovali o této smrti. Desítky tisíc lidí se na počest Václava Havla scházejí na Pražském hradě, Václavském náměstí a před domem Václava Havla v Pražských Střešovicích. Lidé nosí květiny, zapalují svíce a brečí. Podle předběžných informací pohřeb Václava Havla bude v pátek 23. prosince.⁷³ Autoři článku zdůrazňují, jaký byl zdravotní stav Václava Havla a jeho věk. Článek je napsán velmi hezky s ohledem na mnoho okolností, které tento člověk prožil. Je zde napsáno, kdy a kde se lidi můžou s Václavem Havlem rozloučit i to kdy bude pohřeb.

4 Zhodnocení

V této kapitole se budu analyzovat a zhodnocovat všechny články, které byly použity v této práci. Pro objektivnější názor se zaměřím na porovnání článků z ročníků 1990 a 1991, následně budou srovnány ročníky 2010 a 2011, které budou zaměřeny na vybraná témata. Závěrečné srovnání bude tvořit celková analýza a zjištění, jak se psalo o smrti před dvaceti lety a jak se píše o smrti teď.

4.1 Rok 1990 a 1990 ve vybraných mediích

V této kapitole jsem se zaměřila na porovnání článků o smrti a to z deníků *Lidové noviny* a *Mladá fronta DNES*, které jsou výše uvedené. Zaměřila jsem se na články

---

⁷³ Srov. STRNADOVÁ, T., SUCHOMEL, P. Bojovník dobojoval. V klidu, ve spánku. *Mladá fronta DNES*. 19. 12. 2011, roč. 22, č. 295, s. A2.

podobné tematiky, které však mají jedno společné – smrt. Vybrané články pocházejí z let 1990 a 1990. Podkapitoly jsou rozděleny na osm částí a to: autonehody, interrupce, sebevraždy, trest smrti, vraždy a poslední podkapitolou bude smrt významných osobností.

4.1.1 Autonehody

Vybrané články 3.1.1, 3.2.4, 3.3.2 a 3.4.2 mají jedno společné téma, ve všech člancích se staly tragické autonehody, při kterých zemřeli lidé. Autoři se zaměřují jen na ty nejpodstatnější informace: kolik lidí zemřelo nebo utrpělo zranění, kde přibližně k nehodě došlo a v jakou denní dobu. Téměř u všech chybí informace, na jakém kilometru auta havarovala, za jakého počasí, kdo je možným viníkem, jaký byl věk obětí, budou-li řidiči vozidel podrobeni dechové zkoušce na alkohol a zda informace autorům poskytl tiskový mluvčí policie nebo někdo jiný.

Články 3.1.1 a 3.3.2 jsou poměrně rozdílné, ale mají jedno společné a to záměr autorů. V jednom se autor zaměřuje na nepřipustné chování ředitele nemocnice, který upřednostnil před životy pacientů životní prostředí a omezení hluku. V druhém článku autor zdůrazňuje, jaké péče a pozornosti se dostalo československým obětem zájezdu v Rakousku a jak bylo nebezpečné cestovat autobusem Konstruktivy Praha. Autoři jenom informují o autonehodách, ale na důvody nehod se již neptají. Ředitel nemocnice pravděpodobně pod nátlakem veřejnosti opět povolil přistávání vrtulníku v areálu nemocnice. Druhý autor svým článkem, i když ne záměrně poškodil u veřejnosti cestovní agenturu Konstrukt Praha, ale otázkou je, zda tato agentura zjistila důvody, proč k selhání brzd došlo? O obětech se zde píše, že byli převezeni do Československa a zraněným cestujícím byla poskytnuta ta nejlepší lékařská péče. S pomocí masových médií autoři pravděpodobně dosáhli u široké veřejnosti hodně ohlasů. Využili své možnosti a předali čtenářům informace, které je můžou zajímat.⁷⁴

V člancích 3.2.4 a 3.4.2 je vidět patrný rozdíl mezi způsobem informování čtenářů v předchozích člancích a těchto. Oba autoři těchto článků popisují nehody rázně a svižně. Obsahy článků jsou poměrně krátké, ale jsou nabitě informacemi. Čtenář se po

---

⁷⁴ Srov. McQUAIL, D. Potenciální výhody komunikace. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 57.

přečtení dozví, kolik bylo obětí, kolik raněných, kde k nehodám došlo a kam byli ranění převezeni. Společnost očekává od autorů právě tyto informace, které jsou produktem i odrazem tohoto období. Tyto dva články u čtenářů nevyvolali nějak zvlášť pohnuté pocity, ale v čtenářovi zůstane pocit, že se o nehodě dozvěděl všechno. Nejsou zde náznaky senzacechtivosti, povrchnosti ani přehlížení. Tyto články jsou zpravodajsky vyvážené.⁷⁵

4.1.2 Interrupce

O interrupci se v devadesátých a jednapadesátých letech psalo poměrně hodně. Toto téma bylo aktuální a ve společnosti panoval názor, že dosavadní zákon o interrupci je zastaralý. Autoři článků 3.1.2, 3.3.1 a 3.4.3 píší o tom, jak veřejnosti známé osobnosti tehdejší doby, Radim Uzel a tamější ministři zdravotnictví, již chápou, že dosavadní zákon o umělém přerušení těhotenství se musí změnit. Čtenář má pořád pocit, že toto rozhodnutí nemůže být jen ženy, ale i někoho jiného – komise. Dále se zdůrazňují morální a etické otázky: zda interrupce je vraždou, ano či ne? Své názory a postoje vyjadřují katoličtí biskupové tak i občané.⁷⁶ Několikrát se zdůrazňují statistické údaje o Československu, které mají sloužit jako důkaz o opravdu vysokém počtu potratů. Myslím, že právě tyto diskuze přivedli politiky k tomu, že by měl být schválen nový zákon o interrupci, ale stejně tak, že je nutná Základní listina práv a svobod, která v článku 6 zdůrazňuje, že každý má právo na život a to ještě i před narozením.⁷⁷ Pozoruhodné je, že potraty se dnes provádějí podle stále platného Zákona České národní rady č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství.⁷⁸ Není tento zákon již zastaralý? Zdravotnické reformy chce provádět ministr zdravotnictví Leoš Heger, ale zatím je vše v jednání.⁷⁹

---

⁷⁵ Srov. McQUAIL, D. Kvalita zpravodajství. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 163-164.

⁷⁶ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Právo ženy a dítěte. *Lékařská etika*: Praha: Galén, 1994. ISBN 80-85824-03-5, s.135.

⁷⁷ Srov. Základní lidská práva a svobody. *Parlament České republiky poslanecká sněmovna*. [online]. [cit. 23-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

⁷⁸ Srov. POHUNKOVÁ, D. Texty trestních zákonů. *Úcta k životu I., Život nenarozený*: Zvon, české katolické nakladatelství, 1991. ISBN: 80-7113-010-9, s. 71.

⁷⁹ Srov. Návrh zdravotnické reformy počítá i s potraty pro cizinky. *Česká televize*. Aktualizováno 3. 5. 2011. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/122855-navrh-zdravotnicke-reformy-pocita-i-s-potraty-pro-cizinky/>>.

Rozdíly mezi články jsou nepatrné, můžeme dokonce říct, že jsou v těchto dvou letech identické. Informace i názory lidí se vesměs neliší. Ani jeden z autorů taktéž nepíše, jaká rizika pro ženu nese interrupce ze zdravotního a psychického hlediska. Nevíme, jak se tento zákrok provádí, ani jaká péče se ženám poskytuje po podstoupení interrupce. Opomíjí se taktéž i finanční stránka a to kolik stojí podstoupit interrupci a kdo zákrok platí? Několikrát se píše o návrhu hrazené antikoncepce, ale opět se nepíše, za jakých podmínek ji ženy můžou od lékaře dostat. Obecně můžeme říct, že toto téma by nemělo být opomíjeno, aby se z něj nestala opomenutou rutinou, proto je dobře, že toto téma bylo diskutováno a stále je.

4.1.3 Sebevraždy

Autoři článků 3.1.7 a 3.3.4 popisují podle předběžného vyšetřování dvě sebevraždy. První sebevražda se stala ve věznici a autor postupuje velmi zřetelně, aby nepoškodil jméno věznice. Píše dokonce o častých případech sebepoškozování vězňů, čímž naznačuje, že tato sebevražda nebyla ničím výjimečná. Druhou sebevraždu spáchal vyšetřovatel, který pravděpodobně cítil pracovní pochybení. Důkazy o úniku informací ovšem byly neprokazatelné a muž spáchal sebevraždu zbytečně. Nepíše se zde o možnostech cizího zavinění. Autoři chrání zcela soukromí jednotlivců – oběti. Opírají se hlavně o to, že vyšetřování jsou zatím na začátku a nebylo by možné předběžně poskytovat neověřené informace. Při novinářské práci se novináři řídí kodexy, které je zavazují k objektivní realitě, pravdivému informování, zodpovědnosti a mnoha dalším věcem, které nás – čtenáře nemá zavádět do rozpaků.⁸⁰

Následující den po sebevraždě, která se stala ve věznici byl publikován článek 3.2.1, který přináší již informace ukončeného vyšetřování. Podle jednodenního vyšetřování mladík nespáchal sebevraždu, ale byl k tomuto činu donucen, proto se jedná o vraždu. Pozoruhodné je, že jen málokdy se stávalo, že po ukončení vyšetřování se autor vrátil k nějaké události a napsal o ní ještě jednou. O většině události se píše jen jednou a čtenář dostává jen prvotní informace. O tom jak vyšetřování skončilo, se potom nepíše.

---

⁸⁰ Srov. McQUAIL, D. Kodexy chování médií. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 152.

4.1.4 Trest smrti

Téma trestu smrti bylo v devadesátém a jednadesátém roce ještě víc populární než téma interrupce. Autoři se předháněli, kdo z nich napíše něco průlomového a něco nového. Z deníků byly vybrány jen tři již zmíněné články a to: 3.1.8 o tom, že se trest smrti zruší, potom článek 3.2.5 s otázkou zda má být trest smrti obnoven a nakonec článek 3.3.5 s rozhovorem uznávaného Otakara Motejla (10.10.1932 – 9. 5.2010), který byl zásadně proti trestu smrti.

V devadesátých letech se psalo o trestu smrti v souvislosti s tím, že se tento trest rušil. Místo trestu smrti odsouzení mohli dostat trest odnětí svobody na doživotí. Široká veřejnost však projevovala názor, že trest smrti má být zachován a po případu „vraha z Bulovky“, byly ohlasy o znovuzavedení trestu smrti ještě větší. Do dnešních dnů trest smrti nebyl obnoven a podle Základní listiny práv a svobod to není možné.⁸¹ Autoři vybraných článků se podle mého názoru snažili širokou veřejnost přesvědčit o tom, že trest smrti nepatří do moderní demokratické doby. Z mnou vybraných článků však není možné poznat, kdo přesně byl iniciátorem, aby se o trestu smrti psalo. Byly to novináři nebo politici? Nebo měly na tom zájem obě dvě strany? V článku 3.2.5 se přímo píše, že zpravodajové ČTK se dotazovali politických představitelů na jejich názor. Všechny strany tehdy odpověděly, že jsou proti znovuzavedení trestu smrti a nenechali se ovlivnit událostí „vraha z Bulovky“. Největší autoritu na veřejnost měl po roce zrušení trestu smrti článek 3.3.5, ve kterém se psalo o rozhovoru s Otakarem Motejlem. Ten propůjčil svůj odborný status k vysvětlení široké veřejnosti, z jakého důvodu tento trest nemůže být obnoven.⁸² Řekla bych, že tento článek je stejně aktuální a pravdivý i dnes. Kdyby se tento rozhovor s Otakarem Motejlem vytiskl teď, tak nikdo nepozná, že tomuto článku je dvacet let. Jedinou věcí, která se změnila je, že Otakar Motejl není mezi námi. Tento článek působil, jako poslední tečka tohoto tématu v roce 1991.

---

⁸¹ Srov. Základní lidská práva a svobody. *Parlament České republiky poslanecká sněmovna*. [online]. [cit. 24-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

⁸² Srov. McNAIR, B. Autorství a ideologie. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 12-13.

4.1.5 Vraždy

Články, které informovaly o vraždách, popisují události vraždy poměrně dobře. Mnohdy uváděly osobní informace o pachatelích i obětech. Čtenář se mohl dozvědět, jak se jmenoval pachatel nebo oběť, věk pachatele nebo oběti a taktéž místo, kde k vraždě došlo. Ze svého pozorování jsem si vytvořila názor, že v roce 1990 se vražd stalo mnohem víc než v roce 1991. Pravděpodobně to měla souvislost s trestem smrti a jeho případným obnovením. Mezi největší případy patřily články 3.1.10 a 3.2.10 o vraždě desátníka, kterého odmítl v nemocnici ošetřit lékař, desátník při převozu do vojenské nemocnice podlehl zranění. Tyto články vzbudily obrovskou pozornost. Autoři vycházeli z ověřených zdrojů a poukázali na chování lékaře, který slovní hříčkou zavinil nepřímo smrt desátníka. Dále je zde, i když nepřímo žádaná svědectví případných svědků po lupiči, který desátníka z vyděšení postřelil.

Další články, které patří do této skupiny jsou: 3.2.6 a 3.4.1, píšou o podobné události: znásilnění a vražda. Jeden pachatel zabil jedenáctiletého kluka a znásilnil jeho matku. Druhý pachatel – „vrah z Bulovky“ unesl sedmiměsíční holčičku, znásilnil ji a zabil. V prvním článku autor zdůrazňuje tento hrůzný čin velmi krátce. Tato zpráva se pro čtenáře stává nezajímavá a lehce přehlédnutelnou. Je cítit skoro nezáměr autora informovat o této tragické události všechny. Nejpodstatnější, jak již víme je to, že pachatel dostal trest odnětí svobody na 23 let. Druhý článek o vrahovi z Bulovky je napsaný neuvěřitelně emotivně. Autor popisuje podrobně celé dění v soudní síni, potom co se zaměřuje na právníka obžalovaného i na to, jak musí obžalovaný zaplatit odškodnění za vraždu a náklady na pohřeb. Čtenář po takovém článku má opravdu pocit, že ví všechno a že v soudní síni byl. Tento článek byl jeden z mála na tehdejší dobu komerční. Byla u něj publikovaná fotografie pachatele, na které vycházel ze soudu. Každý chtěl tuto fotografii vidět a přečíst si podrobnosti ze soudní síni. Taktéž je prokázáno, že společnost má o případy se sexuálním a násilným obsahem mnohem větší zájem.⁸³

---

⁸³ Srov. JIRÁK, J., Köpplová, B. Působení vybraných typů obsahů. *Média a společnost*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4, s. 188.

Srov. McQUAIL, D. Tištěná média. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 36.

4.1.6 Smrt významných osobností

Poslední podkapitolou je smrt významných osobností, které pro mnohé lidé byly vzory a inspirací. Mezi články ve kterých se informovalo o smrti někoho známého, patří tyto: 3.1.6, 3.2.9, 3.3.3 a 3.4.5. První dva články pocházejí z roku 1990 a píše se v nich o smrti významného spisovatele, který zemřel v Austrálii a o českém hokejistovi, který zemřel v Kladně. V článcích z dnešní doby se píše i o tom, co bylo důvodem smrti, kdy bude poslední rozloučení a pohřeb. V těchto článcích tyto informace chybí. Veřejnost tímto zcela přichází o možnost uctění památky zesnulého. V dnešní době technologie přenosu dat jsou tak vyspělé, že mediální obsah není omezený hranicemi ani vzdáleností. Novináři můžou poskytnout čtenářům stejné informace i obrázky, jako na druhé straně země – Austrálii.⁸⁴

V následujících článcích z roku 1991 se píše o smrti Gustava Husáka. Zde již autoři informují čtenáře o zdravotních důvodech smrti bývalého prezidenta. K článku 3.3.3 dokonce je připojen životopis bývalého prezidenta. Zájem o tuto osobnost vzbuzuje popularita a spojitost s dějinami. Ani v těchto článcích však nejsou informace o pohřbu ani o rozloučení. Čtenář je zde postaven do běžné role příjematele sdělení. Sdělení o této smrti bylo určeno každé společenské vrstvě.⁸⁵

Za zmínku stojí článek 3.1.3, ve kterém se vzpomínalo na Miladu Horákovou a ostatní oběti totalitní nadvlády. Tento článek byl jediný, který byl o Miladě Horákové. Nikde jinde se na ni nevzpomínalo. Deníky Lidové noviny a Mladá fronta DNES jen málokdy v letech 1990 a 1991 psali o stejných událostech. Pravděpodobně k informacím v ČTK nebyl tak rychlý přístup, aby se novináři mohli informovat u této agentury několikrát denně.

4.2 Nedávné mediální události z let 2010 a 2011

V této krátké kapitole si můžeme připomenout události, na které si mnoho z nás ještě může vzpomenout. V dnešní žurnalistice a v množství zpráv nám připadají všechny informace jako něco běžného. Dnes se na lidi ze všech stran hrne obrovské množství

---

⁸⁴ Srov. DANIEL, C. H., PAOLO, M. Úloha technologie. *Systémy médií v postmoderním světě*: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-377-2, s. 284.

⁸⁵ Srov. JIRÁK, J., Köpplová, B. Co jsou média. *Média a společnost*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4, s. 21.

informací a lidi nejsou schopni je vstřebat a všemu porozumět. Z těchto důvodů si nakonec čtenář zapamatuje jen několik událostí, které jsou pro něj něčím zajímavé. Stejně jako v předchozí kapitole se zaměřím na články o autonehodách a sebevraždách.

4.2.1 Autonehody

Ve vybraných článcích z roku 2010: 3.5.1, 3.5.2, 3.6.1, 3.6.3 a dále v článcích z roku 2011: 3.7.1, 3.7.2, 3.8.1, 3.8.2 si můžeme všimnout, že novináři získávají informace hlavně od tiskových mluvčí policie, záchranné služby nebo jiných organizací. V několika případech svůj názor na nehodu řekl i někdo ze svědků anebo ze záchranné služby. Při autonehodách se zveřejňuje nejčastěji věk řidiče, značka auta, které řídil, kolik osob jelo v autě, kdy k nehodě došlo a v jaký čas. Mnohdy se stává, že se píšou i předběžné důvody nehody. Tyto informace však zkreslují názor široké veřejnosti na daný případ.⁸⁶

V článku 3.6.3 byly čtenáři poskytnuty informace o dvou autonehodách. Podle předběžného šetření nehodu zavinili řidiči sami. V článku byly informace poskytnuty objektivně a nezaujatě. Autor dokonce vypsals podrobněji úseky, kde nejčastěji na dané silnici k nehodám dochází. Tímto způsobem čtenáře i varoval před případným nebezpečím. V článku 3.7.2 však autor píše o tom, jak řidička přeletěla svodidla, ocitla se v protisměru a střetla se s autem. Tato nehoda si vyžádala šest mrtvých a byly zde uvedeny názory, že viníkem je řidička BMW. Každého čtenáře tato informace musí zcela ovlivnit. Novináři chtějí být objektivní a nevzbuzovat dojem, že se jim dané informace diktují. Pozoruhodné je, že i když vybrané deníky píšou o stejné věci, tak to není totéž. Jsou zde různé rozdíly, někde čtenář má informací víc a někdy méně. V porovnání článků 3.7.1 a 3.8.2 zjistíme, že v prvním článku jsou informace neúplné a bez teorií. Nevíme, kdo za nehodu může ani jaké byly okolnosti střetu. V druhém článku se píše o teorii, že na vině může být počasí a nezkušenost řidiče kamionu. Zde se psalo dokonce přímo, že nehodu zavinil příliš mladý a nezkušený řidič kamionu. Otázkou je, zda je tomu opravdu tak. Není možné, že autor chce jen najít aspoň nějakou

---

⁸⁶ Srov. McNAIR, B. PR a nátlaková politika. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 155.

záminku k tomu, aby tento článek byl zajímavější? Nenabízí se čtenáři článek z toho důvodu, aby se zvýšila konkurenceschopnost a zisk deníku?

4.2.2 Sebevraždy

Nejvíce se sebevraždy podle statistik páchají na podzim a článek 3.5.5 to potvrzuje.⁸⁷ Mladá žena tehdy skočila pod jedoucí metro a nepřežila. S touto událostí porovnáme články 3.7.3 a 3.8.3, v nichž se píše o sebevraždě elitního detektiva, který se zastřelil. Autor prvního článku poskytuje čtenářům informace od tiskové mluvčí policie. Podle předběžného vyšetření o ženě nic nevíme. Žádní svědkové autoru rozhovor neposkytli, ale klíčový v tomto případě byl kamerový záznam, na kterém bylo vidět podle slov tiskové mluvčí policie, že žena skočila pod jedoucí metro sama. Tímto se vyloučila možnost, že žena byla zavražděna. Vzhledem k tomu, že se o totožnosti ženy nikdo nezmínil, tak je pravděpodobné, že žena u sebe neměla doklady. Otázkou je, proč tisková mluvčí nepožádala veřejnost o pomoc při identifikaci ženy? A co ženu vedlo k tomuto činu?

V článcích o sebevraždě elitního detektiva se informuje podle několika zdrojů, že tento čin mohl mít souvislost s prací detektiva. O jiných důvodech není zmínka. Autor článku 3.7.3 o tomto činu píše přímo jako senzaci. Čtenář se dozvídá informace od několika zdrojů čímž zjišťuje, že policie teprve tento případ vyšetřuje a není zcela jasné, co bylo důvodem sebevraždy. Autor se věnuje i dalším případům sebevražd policistů, kteří ukončili své životy v minulých letech. V dalším srovnání s článkem 3.5.5 je vidět rozdíl mezi sebevraždou řekněme osoby veřejně známe a neznáme ženy. V případě detektiva je novinářům poskytnuto mnohem víc informací a je zde větší zájem ze strany médií, který se přenesl i na čtenáře.⁸⁸ Otázkou je, zda se oba případy budou vyšetřovat nezávisle, ale se stejným zájmem? Odpovědí je samozřejmě ne. Smrt detektiva je senzací a o ženu, která přerušila provoz metra v Praze se čtenáři nepozastaví. Sebevražda detektiva však komplikace nezpůsobila a hlavně se autor zmiňuje o možném důvodu tohoto činu – neoprávněné vyplácení peněz. Je patrné, veřejnost bude nadále informována o průběhu vyšetřování.

---

⁸⁷ Srov. Sebevraždy. *Český statistický úřad*. [online]. [cit. 2-3-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sebevrazdy_zaj>.

⁸⁸ Srov. JIRÁK, J., Köpplová, B. Masová média. *Média a společnost: Portál*, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4, s. 31.

4.3 Jak se psalo o smrti dnes a před dvaceti lety?

Nyní se zaměříme na porovnání všech článků v této práci. Pro lepší přehled tato kapitola bude rozdělená do několika podkapitol a to: autonehody, interrupce versus eutanazie, nálezy mrtvol, sebevraždy, vlakové nehody, vraždy, zemětřesení a smrt významných osobností.

4.3.1 Autonehody

Mezi autonehody patří i nehody autobusů a o těch se psalo v článcích 3.3.2, 3.4.2, 3.7.1 a 3.8.1. Autoři prvních dvou článků popisují nehody jako opravdu tragické a smutné události, při kterých přišlo o život několik lidí. Je zde diskrétně napsáno, kdo o život přišel: dvě ženy, pět cestujících. Z článků bylo jasné, kde k nehodám došlo, byly uvedené i předběžné důvody nehod. V prvním článku se píše, že řidič autobusu ladil topení a nevěnoval se řízení. Tato osoba je tedy asi za nehodu zodpovědná a po přečtení článku bude u široké veřejnosti nenávratně vinná. V druhém článku autor uvádí, že řidiči autobusu selhaly brzdy. Z této informace se vytváří názor, že řidič nehodu nezavinil svým pochybením a zodpovědnost za stav autobusu spadá pod agenturu, která autobus vlastní. Autoři zcela opomíjeli otázky, jako za jakého počasí k nehodám došlo, je možné že řidiči před jízdou požili alkohol anebo jaké zkušenosti s řízením autobusu měli?

U dalších dvou článků, které jsou z roku 2011 máme jednu událost, ale o které se ve vybraných denících psalo jinak. Autoři napsali, že při srážce autobusu s kamionem přišel o život jeden člověk a devět lidí bylo zraněno. O oběti nehody víme, že to byl muž, který jel v autobusu, a bylo mu třiačtyřicet let. Oba autoři se již o oběti nehody nezmiňovali a věnovali se důvodem nehody. Čtenář se dozvěděl, že podle předběžného vyšetření za nehodu mohl mladý řidič kamionu a silný boční vítr, s kterým se řidič nemohl poradit. Dále na rozdíl od prvních článků se čtenář dozvěděl, po jaké době záchranná služba převezla posledního raněného do nemocnice. Na místě nehody dále zasahovali dva vrtulníky, hasiči a policie. Nechyběly zde ani informace o tom na jak dlouho byl přerušen provoz na silnici, což u prvních článků vůbec nebylo důležité. Dnešní objektivnost médií se zaměřuje na hmotné škody a smrt se posouvá na druhé místo.

Když se posuneme k porovnání autonehod z článků 3.1.1, 3.2.4, 3.5.2, 3.6.3, 3.7.2 a 3.8.2, tak bychom měli vědět, že podle údajů Českého statistického úřadu dnešní auta jsou mnohem bezpečnější než dříve. Nehod je mnohem méně a to o několik stovek. Stejně tak je méně smrtelných nehod.⁸⁹ Čtenáři vnímají každou nehodu jako poškození par plechů, omezení provozu, zranění a možná i smrt. Autoři článků však mnohdy píšou i o mnohem hlubších věcech než jen o nehodě. Autor zmíněného článku 3.1.1 se snažil upozornit na chování lékaře, který zakázal přistávání vrtulníků v areálu nemocnice Na Santošce. U článků: 3.7.2 a 3.8.2, když si položíme otázku, jak bylo možné, že řidička BMW přeletěla svodidla, tak zde objevíme skrytý záměr autorů, kteří chtěli zdůraznit, že svodidla na silnici neodpovídala výšce předpisů. Dokonce tisková mluvčí neuvěděla, jak auto mohlo přes svodidla přeletět, protože nechtěla upozorňovat veřejnost na Ředitelství silnic a dálnic. V článku 3.2.4 autor opomíjí, že o život přišlo šest osob včetně dítěte. Nevíme však zda se někdo ze svědků snažil obětem pomoci nebo, kdy přijela záchranná služba k nehodě? Dnešní články tyto informace obsahují. U článků 3.5.2 a 3.6.3 se také uvádějí informace o značkách havarovaných aut. Pravděpodobně značka auta podle autorů zdůrazní, jak auto byla stará a podle toho se odvodí i schopnosti řidiče. Mnohdy se v dnešní době stává, že mladíci řídí vozy se silným motorem, ale takové auto neumějí ovládat a bourají.⁹⁰

4.3.2 Interrupce versus eutanazie

I když tato dvě témata nejsou stejná a nedají se porovnat moc dobře, tak se o to pokusím. V článcích 3.1.2, 3.3.1, 3.4.3 se píše o interrupcích, které byly v Československu velmi prováděny. Uvádělo se, že v roce 1990 bylo provedeno v Československu přes 180 tisíc. Na Slovensko jich tedy připadlo 56 tisíc a na Česko 124 tisíce. Ve srovnání s dnešní dobou podle Českého statistického úřadu se za rok 2011 provedlo na území České republiky neuvěřitelných 18, 1 tisíc interrupcí. V roce 2010 bylo interrupcí stejně. Tady vidíme zřetelný rozdíl o kolik se tyto čísla liší a jak se posunula doba. Dřív potraty podstupovaly nejčastěji ženy, které byly vdané a již měly

---

⁸⁹ Srov. Tab. 14.03 Nehody v silniční dopravě v České republice. *Český statistický úřad*. [online]. [cit. 11-2-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/1403.pdf>.

⁹⁰ Srov. Mladí řidiči a dopravní nehodovost. *Centrum dopravního výzkumu*. [online]. [cit. 10-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.czrso.cz/index.php?id=493>>.

děti. Dnes je v České Republice velmi nízká porodnost a z tohoto důvodů je i min interrupcí. Taktéž dnes existuje mnoho prostředků proti početí, které jsou všem dostupné a rozšířené.⁹¹ Dřív když žena měla zájem o interrupci, tak musela o tomto zákroku rozhodnout komise, která shledala, zda ženě bude tento zákrok umožněn nebo ne. Dnes je zcela rozhodnutím ženy, zda tento zákrok podstoupí. Jak již bylo zmíněno Základní listina práv a svobod v článku 6 má chránit život i před narozením, ale není tomu tak. Stejně jako i před dvaceti lety se interrupce provádí do 12. týdne a je beztrestná. Po 12. týdnu se interrupce může provádět pouze ze zdravotních důvodů.⁹² Toto téma společnost rozpolcuje stejně, tak jako i téma eutanazie.

V článcích 3.5.3 a 3.6.1 se psalo o případu, který se stal v Německu. Žena odpojila od života podpůrných přístrojů svou matku, která si to výslovně přála. Tento případ se dostal až k soudu a projednávalo se, zda výslovné přání pacientky bylo dostačující, aby byla odpojená od přístrojů. První zemí v Evropě, kde byla eutanazie povolena se stalo Nizozemsko a to od 1. dubna 2002, později se připojila Belgie, Francie, Dánsko, Německo a v některých částech Švýcarska je eutanazie tolerovaná. V České Republice je eutanazie stejně jako asistovaná sebevražda přísně zakázaná a považuje se za trestní čin. Etický kodex České lékařské komory taktéž tyto činy odsuzuje. V roce 2005 proběhla v České republice novela trestního zákona a Poslanecká sněmovna schválila pro eutanazii výrazně nižší sazbu trestu než za vraždu.⁹³

O tom zda bude v letech 1990 a 1991 povolená eutanazie v Československu se v denících nepsalo. Není přesně známo, čím to bylo, ale pravděpodobně lidé myslely víc na otázky o interrupci a trestu smrti, který se měl rušit. V dnešní době se zase nepíše o trestu smrti, který se pravděpodobně nikdy neobnoví a stejně tak pořád bude víc zastánců interrupcí než odpůrců.⁹⁴

---

⁹¹ Srov. Pohyb obyvatelstva – 1. až 3. čtvrtletí 2011. *Český statistický úřad*. 13.3.2012. [cit. 17-3-2012]. Dostupné na WWW: < <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/coby121211.doc>>.

⁹² Srov. Interrupce – její důvody a provedení. *Zdravě.cz*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://potrat.zdrave.cz/interupce-ano-ci-ne/>>.

⁹³ Srov. BERKA, V., SUM, T. 33479. Eutanazie ve světě. © *EPRAVO.CZ – Sbirka zákonů, judikatura, právo*. 25.5.2005. [cit. 10-3-2012]. Dostupné na WWW: < <http://www.epravo.cz/top/clanky/eutanazie-ve-svete-33479.html>>.

⁹⁴ Srov. HAŠKOVCOVÁ, H. Eutanazie v České republice. *Thanatologie: nauka o umírání a smrti*. Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-471-3, s. 132-133.

4.3.3 Nálezy mrtvol

V této podkapitole se zaměříme na dva případy nálezů mrtvých těl. První případ se popisuje v článcích 3.2.2 a 3.2.3, kdy bylo nalezeno tělo mladé Nizozemky v Rakousku. Druhý případ je nález těla muže v Praze z článku 3.5.4. Mezi články je vidět rozdíl v tom, jak kdysi bylo nezvyklé najít tělo zavražděné ženy a jak dnes autor pohlíží na nález těla muže, jako na něco běžného.⁹⁵ U prvního případu je známo, že se do vyšetřování s rakouskou policií zapojila i ta československá. Obě země měly zájem dopadnout Čechoslováky, kteří okradli Nizozemku a jejího manžela. V článcích se taktéž ukázalo, že československé orgány nespolupracovaly, tak jak měly a tisková konference z článku 3.2.3 je tím jasným důkazem. Déle se v článku 3.5.4 psalo, že nález těla muže se bude teprve vyšetřovat. Tisková mluvčí v tomto článku ani nepožádala širokou veřejnost o případné informace nebo svědectví. Spoléhá snad policie na počítačovou databázi pohřešovaných osob, pokud muž pohřešovaný byl? O mrtvém muži se již už v denicích nepsalo.

4.3.4 Sebevraždy

Když porovnáme případy 3.1.7, 3.3.4, 3.7.3 a 3.8.3, tak na první pohled je zcela jasné, že autoři článků popisují sebevraždy velmi stroze. Nevyjadřují žádné hlubší emoce vůči mrtvým a ani žádné politování. Z prvních dvou článků čtenář má pocit, že smrt patří k životu a pokud se někdo rozhodne svůj život ukončit je to zcela něco normálního. Ani jeden z autorů se však neptá, proč k těmto obětem mělo dojít? Nemohl někdo tyto oběti zachránit? Nechovali se podezřele? Bylo snad důvodem těchto činu pochybení z vedení věznice, že vězně nechránily před jeho záměrem? Nebo nemohli nadřízený mošnovského letiště dat najevo vyšetřovateli, že unik informací mohl být z několika zdrojů?

U posledních dvou článků je evidentní zájem autorů zjistit, proč elitní detektiv spáchal sebevraždu. Nejde zde patrně ani o to, že muž potřeboval pomoc, ale je to senzace. Autoři předpokládají, že za všechno může jeho práce. Hlavně tedy neoprávněné vyplácení odměn informátorům. V tomto případě se tedy bude jednat

---

⁹⁵ Srov. Počet vražd v České republice. *Český statistický úřad*. Aktualizováno 27. 1. 2012. [cit. 2-3-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/cr_od_roku_1989_vrazdy>.

o dvě vyšetřování, pochybení v práci, a zda to bylo důvodem jeho činu. Autoři článků vycházeli z informací deníku Právo. Zprostředkování informací tak není zcela objektivní. Autorům chybí vlastní možnost přítomnosti být při ději a jsou odtažitější. Za zmínku stojí, že autoři uvedli svůj zdroj deník Právo. Tato pro čtenáře přehlednutelná věc patří k základním povinnostem zpravodaje. Při uvedení zdroje informací je text důvěryhodnější.⁹⁶

4.3.5 Vlakové nehody

O vlakových nehodách se psalo v článcích 3.1.9, 3.2.8, 3.5.1 a 3.6.1. Autoři především popisovali hmotné škody na majetku železnice. První dva články popisují stejnou nehodu, ve které do stojícího nákladního vlaku narazil jiný vlak. Při nehodě zemřel strojvedoucí. Autoři popsali místo nárazu i zmíněné škody na majetku. Otázkou je, proč k nehodě došlo a kdo je zodpovědný za smrt strojvedoucího? Čtenáře na těchto článcích zaujme hlavně to, že se srazily dva vlaky. Ostatní si již pamatovat nebudou.

Poslední dva články, popisují stejný případ nehody dvou vlaků, ale ke které došlo v rozpětí dvaceti let na Slovensku. Při testování brzd lokomotiva vjela do stojícího osobního vlaku. O život přišlo několik železničářů, o kterých čtenáři nebyly poskytnuty informace. Autor článku 3.6.1 se zmínil, že o život přišel inženýr, který vyvinul regulátor jízdy. Tato informace byt' byla velmi krátká, poskytne čtenáři pocit, že nedošlo jen ke hmotným škodám, ale i k smrti. Proč autoři o mrtvých nezjišťují víc informací? Důvodem je jejich neobjektivnost. Jako první jsou čtenáři předkládány informace o hmotných škodách. Dále je popisováno místo nehod, a pokud čtenář bude vědět, kde se místo nehody nachází, tak ho i zaujme, že v místě nehody někdo zemřel. Novináři potřebují, aby jim čtenáři věřili a jejich informačními zdroji nejsou jen tiskový mluvčí, ale i případný svědkové.⁹⁷

4.3.6 Vraždy

Články, které můžeme v této podkapitole porovnat jsou 3. 1. 10, 3. 2. 10, 3.4.4, 3.6.4

---

⁹⁶ Srov. OSVALDOVÁ, B., HALADA, J. a kol. Zdroj. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*: Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-76-1, s. 211.

⁹⁷ Srov. McNAIR, B. Objektivita. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 68.

a 3.6.5. První dva články popisují smrt desátníka a chování nezodpovědného lékaře, který zdržel lékařskou pomoc mladému muži a ten zemřel. Autoři velmi podrobně popisují nemorální chování lékaře a zdůrazňují jeho čin, který měl smutné následky. Čtenáři byl poskytnut kratší životopis desátníka, osobní údaje v podobě jména, věku, místa narození a bylo zdůrazněno, jak byl desátník oddaný službě u Veřejné bezpečnosti. Tyto informace z desátníka vytvářejí hrdinu. Pochopitelně nevíme přesně všechny skutečnosti tohoto případu a pravděpodobně všechny okolnosti vyšetřování nebyly uveřejněné, ale desátník vystupuje jako hrdina a lupič – střelec spolu s lékařem jsou záporné postavy. Opravdu široká veřejnost potřebuje toto rozdělení? Odpovědí je ano. Jeden novinář rozdělil ve svém výzkumu zpravodajství do sedmi mýtů. Toto rozdělení do mýtu je podle osob, které se ve zpravodajství objevují a to: oběť, obětní beránek, hrdina, dobrá matka, podvodník a jiný svět. Do našeho článku patří již právě zmiňované hrdinství desátníka, který zdůrazňuje v jaké roli je možné dosáhnout výjimečností – službou u Veřejné bezpečnosti.⁹⁸ Jinou roli desátník dostat nemohl. Nabízí se otázka, zda i desátník – hrdina nemohl být zápornou postavou? Neznal se náhodou s lupičem – střelcem?

Násilnou smrtí ubodáním v roce 1991 zemřel i šestnáctiletý mladík z článku 3.4.4. Autor zde poskytuje informace k tomu, kdy bude pohřeb mladíka a což je velmi neobvyklé. V žádném jiném článku, kde byla spáchaná vražda, se nezdůrazňoval den ani hodina pohřbu. Dále k tomuto činu se vyjádřili křesťanští představiteli a to se slovy „Viník je jen jeden“. Čtenář z tohoto článku má pocit, že tyto informace jsou velmi povrchní, ale zároveň mají skrytý podtext. V článku nejde ani o to, že byl zavražděn mladík, ale o to, že mladík byl z majoritní společnosti a vrahem byl Rom. Všichni se tedy obávali rasově motivovaných nepokojů a následků tohoto činu. V porovnání s násilnou smrtí v článcích 3.6.4 a 3.6.5 autoři se o žádných nepokojích nezmiňují. Jejich způsob psaní se zcela liší od toho, jak se o činech psalo před dvaceti lety. Čtenářovi je poskytnut informace o tom, kde oběti pracovaly, jak se jmenovaly, kdo je zavraždil a jakým způsobem. V článku 3.6.4 tisková mluvčí policie žádá širokou veřejnost o pomoc při hledání vražedkyně a místo popisu ženy je zde její fotografie. Naskýtá se otázka, zda by bylo něco takového možné před dvaceti lety? Opravdu je

---

⁹⁸ Srov. TRAMPOTA T. Mytologická rovina zpráv. *Zpravodajství: Portál*, 2006. ISBN 80-7367-096-8, s. 70.

lepší poskytnout fotografii obličeje vražedkyně než popsat ji slovně a přiblížit široké veřejnosti jakou má postavu? Rychlejší je to tedy určitě. S pomocí fotografie je čtenář vtažen do děje a toho, koho tento čin zaujal, tak si fotografii vražedkyně zapamatuje. Fotografie patří k neodmyslitelně ke zpravodajství a přenáší čtenáři nové vnitřní pocity.⁹⁹ Pozoruhodné je, že spolupráce policie a novinářů je velmi propracovaná.

V článku 3.6.5 je následně taktéž vidět, že styl psaní o vraždě se změnil. I zde autor uvádí všechny již uvedené změny a čtenář se tímto k dané události velmi přibližuje. Má pocit, že je součástí dění. Zavražděný muž, i když neudělal nic převratného ve svém životě a pracoval jen na Hradě nyní dostal roli celebrity, o které se píše.¹⁰⁰ Je zde i zdůrazněno, jak agresivně se vrah k oběti choval a pak se po vraždě klidně pohyboval po městě a využíval své volnosti. Jak již bylo řečeno, vyšetřování bylo teprve v začátcích a autor pravděpodobně nechtěl spekulovat o možných důvodech tohoto činu. Otázkou je, zda opravdu i práci vyhazovače může dělat každý? Pachatel sloužil u brigády rychlého nasazení a svou agresivitu zřejmě neovládá. Nechce autor článek varovat širokou veřejnost před možným násilím při provokaci na zábavách?

4.3.7 Zemětřesení

Zemětřesení na Blízkém východě nebo v Turecku není ničím neobvyklým, ale když jde o oběti a hmotné škody, tak se o tom píše. V článcích 3.1.4, 3.1.5 a 3.2.7 se píše o dvou zemětřeseních v Iránu, která se stala v různou dobu, ale v roce 1990. Autoři uvádějí, jaké síly zemětřesení dosáhlo, jaké škody byly napáchané, kolik obětí bylo vyžádáno i kolik je pohřešovaných. Vzhledem k tomu, že k zemětřesení teprve došlo, tak o obětech není dostatek informací. Nevíme, kdo zemřel ani kdo se pohřešuje. V článcích 3.1.4 a 3.2.7 ovšem jsou patrné rozdíly v tom, že u druhého článku je místo zemětřesení mnohem podrobněji popsáno. Čtenář si může najít na mapě poškozené místo, což u prvního článku není možné. Článek 3.1.5 se potom vrací k události 3.1.4 a oznamuje záměr Československa pomoci obětem zemětřesení. Toto velkorysé gesto solidarity je velmi pozoruhodné. Široká veřejnost se, i když neosobně podílí na pomoci

---

⁹⁹ Srov. McLAUN, M. Fotografie: Veřejný dům beze stěn. *Jak rozumět médiím: extenze člověka*: Praha: Mladá fronta, 2011. ISBN 978-80-204-2409-9, s. 208-209.

¹⁰⁰ Srov. McNAIR, B. Zpravodajská hodnota a novinářský styl. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 80.

a autor o tom píše s citem. Čtenáři je přiblíženo, že se do poničené oblasti vyšle lékařská pomoc, léky i další pomoc. Dá se u těchto článků předpokládat, že z Československa v dané oblasti nenacházel žádný novinář a informace nebyly zcela přesné.

Ke srovnání máme články 3.7.4 a 3.8.4, ve kterých se píše o stejném zemětřesení z roku 2011 v Turecku. Autoři článků nebyli na místo zemětřesení vysláni a píšou neobjektivně. Informace o počtu obětí, raněných, hmotných škod, síle zemětřesení byly uvedeny, ale místo, kde k zemětřesení došlo je popsáno špatně. V dnešní globalizační době, kdy je možné získat přesné informace od světových tiskových agentur, je zapotřebí využít všech možností pro kompletní zpravodajství. Oba deníky spolupracují se světovými tiskovými agenturami je proto otázkou, proč tak neučinily? S využitím internetu i satelitních snímků čtenáři mohlo být nabídnuto celé dění.¹⁰¹ Důležitou zprávou, o které se psalo je to, že v poškozené oblasti nebyli žádní Češi. Tato informace jistě uklidnila všechny, kteří mohli mít v poškozené oblasti někoho z rodiny nebo známých.

Před dvaceti lety by bylo málo pravděpodobné, že by se Čechoslováci nacházeli v Iránu nebo Turecku. Vzhledem k tomu, že k událostem došlo daleko od domova, čtenáři pohlíží na toto zpravodajství s nadhledem a odstupem.¹⁰²

4.3.8 Smrt významných osobností

Mezi události, které můžeme v této podkapitole srovnat je smrt Gustáva Husáka a Václava Havla. Tyto dvě osobnosti patří k Československé historii a novináři o jejich smrti i o jejich životě napsali nesčetně článků. Protože by nebylo možné srovnat všechny články, které byly vytištěné, tak porovnáme aspoň tyto: 3.3.3, 3.4.5, ve kterých se psalo o Gusávu Husákovi a články 3.7.5 a 3.8.5 kde se psalo o Václavu Havlovi.

O smrti Gusáva Husáka se informovalo o rozsahu několika řádků. O smrti se informovalo stručně a bez emocí k této osobnosti. Nebylo možné z článků poznat, jakým člověkem byl Gustáv Husák a ani zda pro Československo udělal něco

---

¹⁰¹ Srov. McQUAIL, D. Změny v médiích. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 49.

¹⁰² Srov. McNAIR, B. Zpravodajská hodnota a novinářský styl. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6, s. 79.

pozitivního. Čtenáři museli být o této smrti informováni a autoři o tom museli napsat. Není zde však ani zmínka o uznání nebo smutku. V článku 3.3.3 autor přece jenom věnuje na další stránce pokračování v podobě vzpomínky na tuto osobnost. Vzpomínka se týká toho, v jaké politice Gustáv Husák působil, jaké zastával názory a nakonec byl v článku napsán jeho krátký životopis. Čtenáři se z těchto prvních článků dozvěděli, že bývalý prezident zemřel v nemocnici a to na selhání orgánů. Nikdo z autorů si nepoložil otázky, jaký bude probíhat pohřeb, zda soukromý či veřejný? Bude moc široká veřejnost se rozloučit s touto osobností? Kdy bude pohřeb?

V člancích o Václavu Havlovi se psalo opravdu hodně. Deníky na jeho počest tiskly mimořádná vydání, která obsahovala různorodé články na jeho památku. Mezi základní informace se uvádělo, jak Václav Havel zemřel, kde, kdy se veřejnost bude moc s nim rozloučit a kdy bude pohřeb. Taktéž se zdůrazňovalo, jaký zájem projevovala široká veřejnost o tuto smutnou událost. Lidé nosili květiny na vybraná místa, zapalovali svíčky, zvonili klíči a brečel. Spříznění lidé při těchto setkáních dávali najevo, jak jim na Václavu Havlovi záleželo. Na tři dny byl vyhlášen státní smutek.

V porovnání s tím, jak se psalo o smrti Gustáva Husáka a Václava Havla se naskýtá hodně rozdílů a otázek. O Gustávu Husákovi se psalo až nedůstojně. Jaké byly důvody, že se o Gustávu Husákovi psalo méně než o Václavu Havlovi? Bylo to snad jejich oblíbeností? Skutky pro Československo? Dnes je na to velmi těžké odpovědět. Opravdu se žurnalistika za dvacet let změnila? Odpovědí na tuto otázku je, že žurnalistika se přizpůsobila zájmu veřejnosti. Ani tak autoři článků, ale vybrané deníky o Václavu Havlovi chtěli psát a poskytnout široké veřejnosti všechno, co se dalo prodat. Deníky chtěly uspokojit zájem veřejnosti, ale nebraly ohled na to, že pro uctění památky Václava Havla toho nebylo zapotřebí psát víc. Čtenáři u kterých přetrvával zájem o Václava Havla, tak kupovali ve velkém množství jeho knihy a Lidové noviny na jeho počest vydaly speciální magazín, který bylo možné zakoupit i přes sms.¹⁰³ Komerčnost nezná hranice.¹⁰⁴

---

¹⁰³ Srov. Mezi speciály k Havlovi úmrtí vedla publikace LN. *Zpravodajský server Lidových novin*. 16. 1. 2012. [cit. 20-1-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.lidovky.cz/mezi-specialy-k-havlovi-umrti-vedla-publikace-ln-fuw-/ln_kultura.asp?c=A120116_102138_ln_kultura_bt>.

¹⁰⁴ Srov. McQUAIL, D. *Tištěná média. Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 36.

Závěr

Záměrem této práce bylo poskytnout čtenáři náhled do tématu smrti v médiích. Vybrané deníky Lidové noviny a Mladá fronta DNES poskytly pohled skrz své články do let 1990, 1991, 2010 a 2011. Čtenáři byla v první kapitole nabídnuta historie vybraných deníků a České tiskové kanceláře, která patří k nejdůvěryhodnějším novinovým zdrojům v České republice. Druhá kapitola pojednávala o trestu smrti v Československu, který byl do svého zrušení v roce 1990 zneužíván, především v 50. letech 20. století. Za tohoto období bylo k trestu smrti odsouzeno mnoho politických vězňů, mezi nimiž byla i Milada Horáková. Následně se práce dotkla jednotlivých článků, které byly zanalyzovány a komentovány. Další kapitola byla tak zaměřena na roky 1990 a 1991. Pro přesnější porovnání byly vybrány stejné události, o kterých se psalo v Lidových novinách i Mladé frontě DNES. V letech 1990, 1991 se psalo o smrti velmi krátce a stručně z toho důvodu, že toto téma bylo až vytlačováno z každodenního života. Dalším důvodem bylo to, že v této době nebyl internet, který by umožnil celorepublikovou nebo celosvětovou propojenost žurnalistiky a informačních zdrojů, tak rozšířen v České republice, a tedy nebyl ještě masově využíván.

Naopak v člancích z let 2010 a 2011 si čtenář mohl všimnout vlivu internetu na dnešní média – vybrané deníky. Dnešní čtenář dostává každodenně informační přehled o tragických událostech. Čtenáři jsou přímo zvyklí číst o smrti. V poslední – srovnávací kapitole se čtenáři mohli na konkrétních porovnáních dozvědět, jak se psalo o smrti v letech 1990 a 1991, další kapitola byla o porovnání článků z let 2010 a 2011. Posledním porovnáním a zhodnocením byly všechny vybrané články z let 1990, 1990 a 2010, 2011. Při tomto porovnávání byly patrné hlavně rozdíly ve způsobu informování čtenářů. Před dvaceti lety byli novináři více citlivější k smrti a pozůstalým, naopak dnes jsou čtenáři bezmála nuceni vstřebávat všechny tragické okolnosti daných událostí. Společnost se posunula dopředu takovým způsobem, že se již nemyslí na to, jaké to má či může mít psychické dopady na čtenáře.¹⁰⁵ Po psychické stránce, myslím, lidé nejsou schopni pojmout takové množství tragických událostí bez toho, aby své emoce nějak ventilovali. Při smrtelných událostech v České republice se dnes občané setkávají na místech, kde k tragické události došlo, a uctívají zde památku zemřelých.

---

¹⁰⁵ Srov. McQUAIL, D. Změny v médiích. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3, s. 22-23, s. 49.

Seznám použitých zdrojů

Prameny

Lidové noviny: 1.1.1990 – 31. 12. 1990, 1.1.1991 – 31.12.1991, 1.1.2010 – 31.12.2010, 1.1.2011 – 31.12.2011.

Mladá fronta DNES: 1.1.1990 – 31.12.1990, 1.1.1991 – 31.12.1991, 1.1.2010 – 31.12.2010, 1.1.2011 – 31.12.2011.

Knižní zdroje

McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-338-3.

McNAIR, B. *Sociologie žurnalistiky*: Portál, 2004. ISBN 80-7178-840-6.

McLAUN, M. *Jak rozumět médiím: extenze člověka*: Praha: Mladá fronta, 2011. ISBN 978-80-204-2409-9.

DANIEL, C. H., PAOLO, M. *Systémy médií v postmoderním světě*: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-377-2.

JIRÁK, J., Köpplová, B. *Média a společnost*: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4.

OSVALDOVÁ, B., HALADA, J. a kol. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*: Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-76-1.

TRAMPOTA T. *Mytologická rovina zpráv. Zpravodajství*: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Právo ženy a dítěte. Lékařská etika*: Praha: Galén, 1994. ISBN 80-85824-03-5.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Thanatologie: nauka o umírání a smrti*: Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-471-3.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Rub života- líc smrti*: Praha : Orbis, 1975.

Internetové zdroje

Historie LN. *Lidové noviny*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://epaper.lidovky.cz/lidove-noviny/kdo-jsme/vice-z-historie/>>.

Historie společnosti. *Mladá fronta*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.mf.cz/o-spolecnosti/historie-spolecnosti/>>.

Historie. *Česká tisková kancelář*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/>.

Vražda a zabití. [online]. [cit. 20-2-2012]. Dostupné na WWW:
< <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/trestne-ciny-paragrafy/vrazda-a-zabiti/>>.

Základní lidská práva a svobody. *Parlament České republiky poslanecká sněmovna*. [online]. [cit. 23-3-2012]. Dostupné na WWW:
<<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

Trestní zákon č. 140/1961 Sb. *Program ZÁKON*. [online]. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW: <http://www.pravnipredpisy.cz/predpisy/ZAKONY/1961/140961/Sb_140961_-----_.php>.

Trestní zákon č. 140/1961 Sb. *JULDA*. [online]. [cit. 23-2-2012]. Dostupné na WWW:
<<http://www.julda.cz/wp-content/uploads/2009/06/trestni-zakon.pdf>>.

Návrh zdravotnické reformy počítá i s potraty pro cizinky. *Česká televize*. Aktualizováno 3. 5. 2011. [cit. 2-2-2012]. Dostupné na WWW:
<<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/122855-navrh-zdravotnicke-reformy-pocita-i-s-potratty-pro-cizinky/>>.

Události. *Česká televize*. 15. 2. 2011. [cit. 3-2-2012]. Dostupné na WWW:
<<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/211411000100215/obsah/147326-prilis-nizka-svodidla/>>.

Sebevraždy. *Český statistický úřad*. [online]. [cit. 2-3-2012]. Dostupné na WWW:
< http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sebevrazdy_zaj>.

Tab. 14.03 Nehody v silniční dopravě v České republice. *Český statistický úřad*. [online]. [cit. 11-2-2012]. Dostupné na WWW:
<http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/1403.pdf>.

Mladí řidiči a dopravní nehodovost. *Centrum dopravního výzkumu*. [online]. [cit. 10-2-2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.czrso.cz/index.php?id=493>>.

Pohyb obyvatelstva – 1. až 3. čtvrtletí 2011. *Český statistický úřad*. 13.3.2012. [cit. 17-3-2012]. Dostupné na WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/coby121211.doc/>>.

Interrupce – její důvody a provedení. *Zdravě.cz*. [online]. [cit. 20-3-2012]. Dostupné na WWW: <<http://potrat.zdrave.cz/interrupce-ano-ci-ne/>>.

BERKA, V., SUM, T. 33479. Eutanazie ve světě. © *EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo*. 25.5.2005. [cit. 10-3-2012]. Dostupné na WWW:
< <http://http://www.epravo.cz/top/clanky/eutanazie-ve-svete-33479.html/>>.

Počet vražd v České republice. *Český statistický úřad*. Aktualizováno 27. 1. 2012. [cit. 2-3-2012]. Dostupné na WWW:
<http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/cr_od_roku_1989_vrazdy>.

Mezi speciály k Havlovu úmrtí vedla publikace LN. *Zpravodajský server Lidových novin*. 16. 1. 2012. [cit. 20-1-2012]. Dostupné na WWW:
<http://www.lidovky.cz/mezi-specialy-k-havlovu-umrti-vedla-publikace-ln-fuw-ln_kultura.asp?c=A120116_102138_ln_kultura_btt>.

Abstrakt

STAVRAKI, A. *Smrt v mediích dnes a před dvaceti lety*. České Budějovice 2012. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra praktické teologie. Vedoucí práce Mgr. Tomáš Veber, Th.D.

Klíčová slova: smrt, média, novinové články

Práce se zabývá smrtí v mediích dnes a před dvaceti lety. Z vybraných deníků Lidové noviny a Mladá fronta DNES byly vybrány články z let 1990, 1991, 2010 a 2011. Tyto články popisovaly tragické události, při kterých někdo přišel o život. Témata byla rozdělena do podkategorií: smrt při autonehodě, srážka vlaků, zemětřesení, vraždy, sebevraždy, smrt významné osobnosti, téma obnovení trestu smrti, interrupce a eutanazie.

Po výběru článků proběhla analýza a jejich vzájemné porovnání. Nejdřív byly porovnány články z let 1990 a 1991, u kterých došlo ke zhodnocení tohoto období. Dále se analyzovaly články z let 2010 a 2011. Závěrečným hodnocením celé práce bylo konkrétní porovnání článků, a to buď stejných, podobných, nebo naopak zcela rozdílných témat a událostí v rozmezí dvaceti let. Práce poskytuje náhled na změny, k nimž za dané období v žurnalistice docházelo, a to jak ve stylu informování čtenářů o tragických událostech, tak i ve zvýšení informovanosti o smrti vůbec.

Abstract

Death in the media nowadays and twenty years ago

Key words: death, media, newspaper articles

This bachelor thesis deals with death in media nowadays and twenty years ago. Some articles were chosen from Lidové noviny and Mladá fronta DNES newspapers issued in 1990, 1991, 2010 and 2011. Those articles described tragic events when somebody died. These topics were divided into the following subcategories: death in a car accident, train collisions, earthquakes, murders, suicides, death of an important person, restoring the death penalty, abortion and euthanasia.

The chosen articles were afterwards analysed and compared. Firstly, the thesis analyses 1990 and 1991 articles and consequently evaluates this chosen period. Then followed the analysis of the 2010 and 2011 articles. The final evaluation of the work consists of the particular comparison of the articles on the same, similar or completely different events within twenty years. This bachelor thesis maps view changes of these events in journalism within the given period in terms of style of informing readers about tragic events and also the increased rate of death reporting in general.